

РѢКЪ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 17-го Марца, 1904. Число 11.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, March 17, 1904. No. 11.

ВѢДОЗВА.

В.П. Панове секретарѣ!

Якъ вѣдомо Вамъ, наближаея Головна Конвенція, вѢтра вѢдбудея въ Шамокинъ, Па. Понеже § 17 статутѢ Р. Н. Союза пѢдъ буквою в) наказуе, що кождый членъ мае заплатити 25 с. на выдатки Головної Конвенції, проте взываю Васъ вѢхъ застосоватисъ до повыжшого параграфу и вѢже зъ початкомъ марца б. р. стягати вѢдъ Вашихъ членѢвъ по 25 ц. Тымъ самымъ прошу вѢровнати вѢс залеглы довгы за значки Р. Н. С., книжочки платничий и статуты. Особистыхъ, вѢ той справѣ, листѢвъ, не буду росилавъ. Информации, що до выбору делегатѢвъ оголошу пѢзнѢйше.

Зъ глубокимъ новажанемъ
С. Ядловскій,
гол. секретарѣ.

ОГОЛОШЕНЕ.

В.П. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѢ запомнати, що грошѢ належачы до Р. Н. Союза вѢписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тѢ монѢ ордеры и чеки вѢписанѢ на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вѢдошлю до касѢера.

С. Ядловскій,
гол. секретарѣ.

НОВИНКИ.**КАЛЕНДАРѢ.**

Марецъ.

17	Ч.	Герасимъ
18	П.	Коновъ
19	С.	Субота усопшихъ
20	Н.	4 ПѢста. Василь
21	П.	Феофилактъ
22	В.	4 Св. 40 Муж.
23	С.	Кондратъ (ПѢкл.)

— ЗѢ дѢлои ПенсильвѢи доходятъ вѢсти про грѢзни повени и выливы рѢкъ. МѢста ВилксбѢри, Гарисбургъ, МѢделтаунъ, Йоркъ, Алентаунъ, РѢдингъ, Питсбургъ, Па. и богато иншихъ, що лежатъ надъ обѢльшими рѢками, загроженѢи або й вѢсѢмъ залитѢи водою. НайбѢльше лиха дѢлае крѢга, яка дѢливѢ зъ во-

дою и нищать все довкола, немѢвъ лѢвина. Вода позаливала много майнѢвъ и фабрикъ, наслѢдкомъ чого вѢтратило працю десятки тысячъ робѢтничѢвъ.

Шкода дуже велика.

— РУСИНѢ Андр. А. Солянка зъ St. Louis, Mo. ходитъ до „Southwestern Business College“. До полудня ходитъ до школы, по обѢдѢ спитъ а вѢ ночи иде до работы. Такъ пѢкають ся люде до свѢтла. А скѢлько то е молодыхъ РусинѢвъ, що мають бѢльше часу а не учать ся, лишь тратять молодой лѢта при барѢ або на грѢ въ кульки.

— ПОМѢЖѢ стѢциями ЛюїсѢтанъ а Ламбардомъ, вѢ МонтѢнѢ, засипали метелицѢ три зѢлѢзничий пѢвѢзды — одѢнь особѢвый и два тягарѢвъ. Два пѢвѢзды вѢже другѢй тыждѢнь лежатъ пѢдъ снѢгомъ и годѢ ихъ выдѢбути.

— НЕ ѢдѢте на роботу до майнѢвъ до ЙѢона вѢ ВѢстѢ ВерджинѢи, бо тамъ страйкъ, угле лѢмъ на 3 фѢты и компанѢя дуже людеи онукуе. ТѢта компанѢя выслала одного Руснака зъ УнгѢварскои, чтобы припрѢвадивъ еѢ хлопѢвъ до работы. ВѢнъ бувъ вѢ СейнтѢ КлѢрѢ, Па. коло 10 Марца. Не слушайте его и не ѢдѢте тамъ.

КОЗАКИ ВѢ ГАЛИЧИНѢ.

ПѢдѢволочиска. Около 50 козѢковъ зѢ сотнѢ козѢцѢковъ, стоѢла на пограничѢнѢи кордонѢ кого ЗѢдѢнишѢвки а дѢстала приказъ вырѢшити сейчасъ на СходѢ, перейшло на галицкѢй бѢкъ зѢдѢзертирувавѢи на авѢстрийску територѢю.

— ФАБРИКА пороху фѢрмы Кербогъ & Ко. вѢ ГадѢсѢ ГѢль коло Латробъ, Па. вылетѢла у воздухъ наслѢдкомъ експлѢзѢи. Выбухъ бувъ такъ страшный, що на одну милю довкѢруги знищивъ або ушкодивъ вѢсѢ будинки, а на 15 мѢиль повывѢбивъ вѢкна вѢ домахъ. ОдѢнь чоловѢкъ бувъ

при тѢмъ убитый, а 20. по-калѢченыхъ.

— О. А. ГОДОБАЯ, гр. к. вѢзитѢтора заскарживъ Ю. ЕгѢрецкѢй о \$1.500.00, котѢрѢй буцѢмъ то належитъ ся ему за посѢредницѢтво вѢ продажи реѢальности вѢ СкрентонѢ, Па., на котѢрой своего часу мѢла стати гр. к. епископска пѢлата, кѢтедра, семинарь и т. п. О. ГѢдобай живе тепѢрь вѢ ФѢладелѢфѢи, Па.

— ЕМИГРАЦѢЯ галицкѢихъ РусинѢвъ до Канады все еще продовжае ся на прѢвелику радѢсть польскѢихъ шѢвинѢстовъ, котѢрѢй бажають залити червѢну Русь МѢзурами. НайбѢльше емигранѢция горячка, якъ доносятъ галицко-польскѢй ча сопѢиси, проявѢае ся тепѢрь вѢ бучѢцѢкомъ пѢвѢтѢ. ТамѢшний сѢляне продають свои загорѢды за вѢѢвъ дарѢмо и громадѢно Ѣдутъ до Канады.

— НА росѢйской границѢ, коло ГусѢтина (вѢ ГаличинѢ), застрѢливъ росѢйскѢй салѢдѢтѢ молодой дѢвѢчину, що хотѢла дѢстѢти ся до Галичины безъ пѢшпѢрту. ПрѢвѢдникъ, котѢрый помагѢвъ дѢвѢчинѢ при перехѢдѢ черезъ границу, поцѢлѢеный такожъ кулею, померъ вѢ шпитѢли.

— ИТАЛѢЙСКА королева Олена занѢдужала небезпѢчно. Якъ звѢсно, е она славянкою, дочкою черногорского князя.

— ЗѢЛѢЗНИЧѢЙ мѢстѢ вѢ АйронѢдѢйлѢ, О. завѢливъ ся дѢня 9. с. м. вѢ хвили, коли переѢздили черезъ него двѢ локомотивы. ОбѢи вѢпали до рѢчки, при чѢмъ вѢтѢпило ся 8 осѢбѢвъ, котѢрѢй Ѣхали на нихъ.

— КОЛО МѢбѢль вѢ АлабѢмѢ, закладае ся жѢдѢвска колыѢнѢя, де мае посѢлитѢсь 300 жѢдѢвскихъ родинъ зъ РосѢи, якѢ послѢдними часѢми выѢмигрували до Америки.

— 11-ПѢВѢРХОВЫЙ гѢтель ДѢрлингѢтонъ, якѢй будѢвано при 46-Ѣй улицѢ вѢ

НѢу-Йорку, завѢливъ ся онѢгоды и похѢронивъ пѢдѢ звѢлищами кѢлькадѢсятъ робѢтничѢвъ. Зъ тѢхъ 15 погѢбло на мѢсѢци, а 18 е смерѢтельно покалѢченыхъ. Причиною нещѢстѢя, якъ опѢсля показало ся, була лиха будѢва, обѢчислена лише на „бѢзнесъ“. БудѢвничѢго и властѢитѢль вѢ потѢгнѢно до судовѢи одѢѢчѢальности.

— ТАЙНА полицѢя, се дуже хитѢрый народъ! ВѢсною минулого року пропѢвъ зѢ ЛьѢвѢва пѢдѢполковникъ-авѢдитѢръ ЖѢгѢмонтъ Гекайло, оставѢвши на кѢлькадѢсятъ тысячѢвъ привѢтѢныхъ довѢговъ и бракъ значѢной квѢты вѢ пѢдѢручѢной касѢ войсковѢй. Спершу дѢумано, що Гекайло зѢгѢнувъ самоубѢйчою смертѢю, але пѢзнѢйше показало ся, що дѢфѢравдантѢ утѢкъ до полуднеѢвой Америки. ВойсковѢй властѢи доложили всякихъ заходѢвъ, абы Гекайла дѢстѢти вѢ свои руки. ПѢвѢдомлено вѢсѢ авѢстрийскѢй консулѢти вѢ полуднеѢвой АмерикѢ, абы слѢдили за дѢфѢравдантѢмъ. Коли однакъ консулѢти не могли выкрѢтити Гекайла, вѢдѢнѢска полицѢя выслала до полуднеѢвой Америки шѢстьѢохъ тайныхъ агѢнтѢвъ якѢ по кѢлькохъ тыжѢняхъ глядѢния выкрѢили Гекайла вѢ онѢмъ зъ мѢстѢчѢцѢкъ АргѢنتينѢ. МѢжѢ АвѢстриѢю а АргѢنتينѢю нема однакъ нѢякой умѢвы що до выдѢчѢ злочинѢцѢвъ. Треба було отѢже Гекайла замѢнити до БразѢили, яка одѢнока зъ полуднеѢво америкѢанскихъ держѢвъ выдѢае злочинѢцѢвъ. АгѢнты уѢпѢнували пѢдѢступну акѢцию вѢ сей спѢсѢбѢ: ОдѢнъ зъ нихъ представѢвъ ся яко богѢтый властѢитель пѢянѢтаѢй вѢ БразѢили, а прочѢй агѢнты грали ролю его економѢвъ писѢрѢвъ и т. ин. Мнимый пѢянѢтѢторъ жертѢвовѢвъ Гекайлови посаду у своихъ добѢрахъ на 20.000 долларѢвъ рѢчно. Гекайло якъ-разъ глядѢвъ якои посады, тому повѢрѢвивъ „пѢянѢтѢторовѢи“ и поѢхѢвъ зъ нимъ до КурѢтѢибы списѢти контрактъ.

Однакъ тутъ арѢштовано его на приказъ авѢстрийского консулѢа и вѢдѢставлено вѢ товариствѢ агѢнтѢвъ до РѢчки, а зѢвѢдѢтамъ до войсковѢи вѢзѢницѢ вѢ ГрадѢци. ВышукѢне и спровѢдѢженѢ Гекайла кошѢтувало авѢстрийскѢй скарѢбѢ 20 тысячъ долларѢвъ.

— ЦѢЛЕ село ЗѢлучѢ сѢнятинского пѢвѢта, вѢ ГаличинѢ, зѢголѢсило вѢ тамѢшнѢмъ старѢствѢ переходъ на православѢе. ЗакопѢло вѢ тѢмъ сѢлѢ розпѢочѢвъ ся еще минулого, наслѢдкомъ сѢго, що парѢхию одѢржавъ о. СѢлий, зѢнѢвѢнавѢдѢженного еконѢмѢ дѢдѢичѢа КѢшѢштофовѢичѢа. СѢляны просѢили за о. ЮрѢвѢичѢмъ довѢголѢтнѢмъ завѢдѢа-тѢлемъ, однакъ п. КѢшипѢтофовѢичѢ, числячи на покѢрѢнѢсть нашихъ сѢлянѢвъ, вѢдѢмовѢивъ рѢшѢучо ихъ просѢбѢамъ а навѢтъ грозѢбѢамъ, що перейдѢуть на правослаѢвѢе. По надѢанѢу прѢзѢнты о. СѢльѢому сѢляны перѢстѢли ходѢти до церкви. ВластѢи свѢтскѢй и духовѢнѢй старѢли ся зломѢти упѢрѢ сѢлянѢвъ силою якъ; войскомъ, жѢндѢармерѢею и до крайности зѢнавѢдѢженнымъ войѢтомъ. Однакъ подѢражѢненѢ тѢмъ сѢляны рѢшили перейти на правослаѢвѢе. ОсѢ якѢ гаразды вѢ ГаличинѢ.

— АЛЕКСАНДѢРЪ ЗѢВѢЛИНСКѢЙ, б. учитель вѢ Jersey City, N. J., померъ дѢня 19. ФѢбѢруѢара б. р. вѢ БерѢжанѢхъ. (Галичина). ПѢкойный бувъ щѢрымъ РусѢномъ, постоянѢнымъ, енерѢгѢчнымъ, отѢверѢтымъ и точно спѢвѢнявъ свои обѢвѢязки. ВѢ ДжѢрѢзи СѢти причинѢвъ ся немало до розвитѢку мѢсѢцеѢвого хорѢу. ОставѢвъ женѢу и 3 дѢтей. ЗѢ-за моря засѢлаемо спѢвѢчѢте рѢдинѢй пѢкойного нашего учителя и кличѢмо: Земля ему перѢомъ!

Руска школа вѢ ДжѢрѢзи СѢти Н. Дж.

— МАЙНЫ ТонѢль РѢдѢжѢ, фѢрмы „ФѢладелѢфѢя, РѢдингъ Коъ & Айронъ Ко“, коло МаѢганѢй СѢти, Па. горѢть вѢдѢ дѢня 11 с. м. О-

гонъ новѢтавъ наслѢдкомъ експлѢзѢи газѢвъ. ЗѢ пѢдѢ землѢ выдѢбѢуто одѢного труѢма и одѢного смерѢтельно попарѢного робѢтничѢа. КѢлькасѢотъ людеи вѢтратѢло працю, бо копѢальню залито водою.

— ФѢЛИЯ „ПросѢвѢти“ вѢ ЯслѢ, Галичина, намѢряе отѢворѢити Украинско руску БѢрсѢу для бѢдѢныхъ рускихъ учѢникѢвъ вѢдѢ верѢсѢня 1904 року. До зарѢядѢу належѢать:

Ив. НѢмѢцѢвъ, голова; о. Ф. КѢсѢльѢовскѢй, заступ. головы; М. СтѢпѢковѢвъ, секретарѢ; Ю. МихѢаѢильѢно, скарѢбѢникъ; Я. КѢвѢальскѢй, контролѢрь; М. МарѢтѢчѢакъ; Д. БѢласъ.

До секретарѢвъ „Союза“!

ГрошѢ за кѢлендарѢ треба посѢлати вѢпрѢсто до редакѢции „СѢвѢбѢды“. ХѢто пѢшѢле грошѢ за кѢлендарѢ до касѢера „Союза“ мѢусѢть намъ о тѢмъ дѢти знѢти.

ВсѢ кѢлендарѢ мѢусѢть бути розпѢродѢанѢи и грошѢ за нихъ вѢдѢослѢанѢи найѢдѢльдо кѢнѢца марца 1904.

Три секретарѢ, що найскѢрѢше и найбѢльше кѢлендарѢвъ розпѢродѢаѢуть и найскѢрѢше зашлѢуть за нихъ грошѢ, дѢстанѢуть красѢну нагородѢу.

РѢдакѢция „СѢвѢбѢды“, Box 353, Scranton, Pa.

The Anglo-Continental Travelling-Office (АнѢгло-кѢнѢтинѢальне БѢуро подѢорожѢи) 1400 Me Kean Street, Philadelphia, Pa. доносѢть, що зѢ дѢнемъ 25. ФѢбѢруѢара 1904 перѢстѢло вѢ ФѢлядѢльѢфѢи иѢстѢнувати.

ХѢто зашѢле
ИванѢвъ НѢметѢви докладѢи аѢдресѢ РусѢнѢвъ и ПоляѢковъ праѢуючѢихъ по пѢсѢнѢ-захъ вѢ АмерикѢ, той дѢстане красѢный дарѢункѢ.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

ДАРОМЪ ДѢСТѢНАТЕ!
НовѢу докторску книжѢку мѢстѢачѢу вѢ со бѢ пѢвѢной информѢации и радѢи для мужѢчинъ, жѢнокъ и дѢтей, сѢи пошѢлете свои иѢи на аѢдресѢ:

R. O. Box 288, Madison Sq., New York.

— ХочѢте, чтобы вашъ грошѢ безѢпѢчно и скѢрѢо буѢлѢ выслѢанѢ до старого кѢра, то намѢ то зѢробѢть John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Рефератъ

Організаційний
оголошений о. Н. Стру-
тинськимъ на вѣчу въ
Olyphant, Pa.

(Далше)

Тожъ жалъ и страхъ бе-
ре, если не поскоримо, е-
сли уже на другій школь-
ный рокъ не впровадимо
бурсы въ жите, если пару
роківъ проволѣчемо се дѣ-
ло, то змарнуємо сотки та-
лантовъ, цѣле одно поколѣ-
не запряжемо до тои самои
чорной работы, въ якій
смерть и калѣцтво безна-
станно висить надъ бѣд-
нымъ робѣтникомъ.

Тажъ вѣдай нема одного
батька, котрый не хотѣвбы
бачити свои дѣти у лѣп-
шомъ щастю, чимъ при май-
нерскій або фабричній ро-
ботѣ.

И такъ выходить, що бур-
сы треба и то треба якъ
найскорше. Американська
Русь дѣтми богата та не
поскупивъ Господь нашимъ
дѣточкамъ нѣвроды нѣ ро-
зуму. Зважте, въ самоій о-
лифанцкій парохіи е высше
700 дѣтей и то безъ хру-
нѣвъ. А колькожь то ру-
скихъ парохій розсѣяныхъ
по Спол. Державахъ, и то
парохій колька або й 10
разъ большихъ чимъ наша!

Легко числячи, знайдемо,
що вже днесъ рускихъ дѣ-
тей въ Америцѣ мало що не
100.000, коли зважимо, що
самыхъ уніацкихъ парохій
єсть днесъ около 60, кромѣ
тогожь е безлѣчъ пороски-
данныхъ плейзѣвъ, де прожи-
вають Русины. А се число
збольшае ся зъ каждымъ
днемъ — прибывають емі-
гранты зъ дѣтми и на свѣтъ
Божій приходять що хви-
ля маленькй Русины та Ру-
синки.

Тожъ крайна вже надѣй-
шла пера допомогти рускимъ
дѣтямъ добити ся лучшой
долѣ черезъ вышшу освѣту.
Крайный часъ поставити
институтъ, зъ которого вый-
де руско-американська ин-
телігенція. — Намъ треба
выховати своихъ проводи-
рѣвъ, котры поведуть аме-
риканську Русь скорымъ
крокомъ впередъ до посту-
пу, до добра!

Та не лише одной бурсы
намъ такъ сейчасъ потріб-
но. Кто познавъ касельгар-
ду, хто знае усе клопоты
и трудности, якй стрѣча-
ють емігранта на порозѣ до
вольной землѣ Вашингтона,
той признасть, що Ем. До-
му потреба якъ найскорше.
Той бѣдний, заголюканий,
поневѣранный Русинъ, ко-
трый передъ бѣдою утѣкъ
зъ старого краю, потребуе
опѣки, порады та помочи
при своимъ выходѣ зъ ко-
рабля. Потреба его вывести
зъ касельгардской неволѣ,
треба пошукати роботу, тре-
ба его навчити, якъ мае по-
водити ся, абы не наража-
ти себе и цѣлый нашъ на-
родъ на посмѣховиско та
ганьбу. Въ Ем. Домѣ му-
ситъ бути щось гейбы грі-
норска школа, зъ котрой
мае выходить каждый, хотъ
трохи праученый въ найго-
ловнѣйшомъ, що дотыкае
способу житя въ Спол. Дер-
жавахъ.

А тои самои опѣки по-
требують не лише гріноры,
але усе рускй робѣтники.
Мы мусимо мати свое бю-
ро посередництва працѣ,
котре мае ся розвѣдовати,
де и якъ работа иде. Тра-
фитъ ся, що на якѣмъ плей-
зѣ заптауе работа и на-
шій люде кидаютъ ся на
ослѣпъ на всѣ стороны за
работою и дармо тратятъ
часъ и грошѣ, бо работы
не находятъ. А мѣжь тымъ
работа е, лише они не зна-
ють, де еи глядати. Сему
запобѣжитъ бюро посере-
дництва працѣ, котре що-
тыжня буде оголошувати
въ газетѣ, де потрібно ро-
бѣтниківъ, по чому платятъ,
яка работа и т. п. Таке бю-
ро ввѣдѣ въ порозумѣн-
нѣ зъ юніями и компаніями,
зважаючи зъ одной сторо-
ны, чтобы мѣжь Русинами
не було скебѣвъ, а зъ дру-
гой стороны компаніѣ, по-
требуючи робѣтника радо-
дадутъ потрібный поясненя.

Е ще богато другихъ по-
требѣ, е много, чого намъ
бракуе — отъ хотѣбы бю-
ро кольонизаційне. Неодѣя
чоловѣкъ — призывавши
грошей — радбы купити зе-
млю-фарму. А тои землѣ
въ Америцѣ, ба въ самыхъ
Спол. Держ. е ще богато-
богато або даремной або за
дуже таній грошѣ. Такъ
щожъ, коли люде про се
не знаютъ анѣ не можуть
звжати ся ити въ незна-
кому сторону, самі, не ви-
дѣвши тыхъ кольоній, не
знаючи анѣ яка тамъ зе-
мля, якій климатъ, якій водъ-
носинны господарскй и т. п.
конечный інформаціѣ.

Другй зновъ, назбиравши
грошей, вертають до ста-
рого краю, до рѣдного се-
ла и хотъ мають показну
суму готѣвки, не докона-
ють нѣчого, хйба се, що
въ троє и четверо перепла-
чуютъ грунты. Бо верне зъ
грѣшми кольканайцятъ лю-
дей зъ Америки и оденъ
другого подбывае, конечно
хотячи придбати землѣ. Зъ
того дѣе ся, що за вѣвсану,
горску землю платати не-
разъ дорожше, чимъ за пше-
ничну землю у всхѣднѣй
Галичинѣ прійшлобъ ся за-
платити. И такъ не выхо-
дять на пожитокъ амери-
канскй грошй и нашъ чо-
ловѣкъ бѣдуе зъ привезе-
ными грѣшми такъ само,
якъ передше, зъ того хйба
рѣжницею, що передъ тымъ
бувъ дѣдомъ на 10 моргахъ,
а вернувши зъ Америки
ставъ большимъ дѣдомъ на
15 моргахъ яловой землѣ.

Сему нерозважному помѣ-
щеню гроша зарадилобъ ко-
льонизаційне сѣуро въ той
способѣ, що всегда зноси-
лѣбъ ся зъ людьми изъ ста-
рого краю, котры парцело-
куютъ панскій грунты, и нашъ
чоловѣкъ за тй самй грошѣ
що выкидае на неврожайну
землю, або и танше, мѣгбы
набувати огородову, пер-
шой класы землю на По-
дѣлю и Покутию у всхѣднѣй,
корѣнно руской Галичинѣ.

Чи знаете, що можна зро-
бити днесъ въ Галичинѣ
зъ 1.000 долларами? Мо-
жна стати паномъ на всю
губу. Можна купити цѣлый
панскій ланъ якихъ двай-
цять колька моргѣвъ въ од-

номъ або 2 кавалкахъ, пше-
ничной землѣ, зъ лѣсомъ
и луками, поставити хату
и будынки, купити пару
штуку худобы — усео вар-
тосты 7 до 8 тысячъ ринь-
скихъ, а затыгненьный довгъ
сплачувати маленькими ра-
тами на 4½ пр. черезъ 14
рокѣвъ.

Чижъ не е се благодать?
За тй грошѣ можна такожъ
куповати цѣлы нѣмецкй го-
сподарства зъ прекрасными
хатами, будынками, садами
зѣ статкомъ и усею госпо-
дарскою знадобою, позаякъ
Нѣмцѣ выпродують ся те-
перь, бо нѣмецке прави-
тельство закликало ихъ до
Нѣмечины и за повѣ дар-
мо водступае имъ маетки
збанкрутованыхъ поль-
скихъ панковѣ.

Не пора тѣсенити ся по
рѣдныхъ селахъ и подбыва-
ти оденъ другого и всѣмъ
бути дѣдами, але пора, що-
бы тй, котры вертають до
старого краю, куповали зе-
млю добру и за таній гро-
шѣ, землю збанкрутованыхъ
польскихъ дѣдичѣвъ и ко-
льонистѣвъ Нѣмцѣвъ у всхѣд-
нѣй Галичинѣ.

А хтожь у томъ зарадитъ
— порадитъ, коли не бу-
демо мати такого бюро, ко-
тре буде залагоджувати сй
справы?

И зновъ приходитъ одно
на думку, а то, якъ нашй
люде складають и посыла-
ють грошѣ. Колько то ру-
скихъ грошей лежить безъ
проценту! Однй, завиненй
плѣснѣють по куфрикахъ,
чекаючи, поки милосерна
рука злодѣй не вызволитъ
ихъ изъ шматной неволѣ,
другй воддають ся на схо-
вокъ людемъ чужимъ безъ
нѣякой заруки, третй зновъ
збогачують американскй
банки. Чомужъ то рускй
грошѣ збогачують усеѣхъ,
лише не насъ Русинѣвъ.
Се саме дѣе ся зъ переос-
ланемъ грошей. Мало хто
зъ нашихъ людей робить
бизнесъ изъ тыми пересыл-
ками. Наибольше зыскѣвъ
забирають жиды, Словаки,
Поляки — однимъ словомъ
чужина. Чомужъ тй зыеки
не мають лишати ся въ на-
шѣй кашени? Рѣкъ рѣчно
сотки тысячъ долларѣвъ по-
сылають Русины у старый
край, а тысячѣ зарѣбку за-
бирають чужй намъ люде.
Теперь мы мусимо закли-
кати до всѣхъ Русинѣвъ:
Русины! Нашъ грѣшъ мае
збогатити насъ самыхъ —
рускй грѣшъ для руского
бизнесу!

Коли я представивъ усе
наше положене, то не на-
тоє, абы говорене говорило
ся, але абы зъ тои бесѣды
хосенъ бувъ. Я хочу вамъ
представити плянъ, котрый
если выконаемо, то будемо
мати усео — и бурсу и Ем.
Домъ и бюро кольонизацій-
ный та для посередництва
працѣ, а найголовнѣйше
жерело гроша — нашъ рус-
ко-американскй банкъ! —
А всео такъ скоро, якъ
скоро захочемо, то значить
ся, якъ зъ усеи силы поа-
гитуюемо за предложенною
справою. Я хочу заглянути
до вашой кишени, братья
Русины, не яко злодѣй и
не яко жебракъ, а яко биз-
неменъ, котрый хоче по-

казати вамъ дорогу, чтобы
и вы были богаты и цѣла
наша амѣриканська Русь.
Способъ легкій, безпечный
и не коштовный. Сей спо-
сѣбъ, то спѣлка-компанія а
якъ еѣзробити, послушайте:
Кольканайцятъ лѣтъ на-
задъ, Русины въ Галичинѣ
були такй слабы, що нѣхто
изъ ними нечисливъ ся. У
свѣтѣ богатство, грошѣ, то
майже одинока сила. А тыхъ
то грошей въ насъ, Русинѣвъ
не було. Чужй люде при-
ходили на руску землю,
ставали богачами, а Русинѣ
що-року стававъ лишь болъ-
шимъ дѣдомъ. Жилисьмо у
нуждѣ и темнотѣ, бо хотъ
выходили краснй рускй
книжки, рускй жебракъ
не годенъ ихъ бувъ купи-
ти, хотъ были школы, Ру-
синѣ не посилааъ своихъ
дѣтей задля своей бѣды та
слѣпоты. Мѣжь тымъ жи-
довскй банки здирали сему
шкѣру изъ хлопа, польско-
жидѣвскй асекураціѣ нажи-
вали миліоны, а миліонъ жи-
довъ та тысячѣ польскихъ
купцѣвъ збивали великй
маетки изъ руского поту.

Такъ було тому колька-
найцятъ лѣтъ взадъ — а
теперь?! Певно, що и те-
перь нема ще раю у Га-
личинѣ, але видно такй по-
ступъ до лѣпшого, що лишь
якогось часу потреба, а на-
шй братья доженуть и пе-
реженуть усео другй наро-
ды. И певно, що колибъ
вставъ якй небѣщикъ зъ
гробу, що вмеръ 20—30
лѣтъ тому, то лишь вытрѣ-
щивбы очи и не познавъбы
давной Галичинѣ, въ котрой
такъ самовластно газдува-
ли Ляхи та жиды.

Днесъ у цѣлой всхѣднѣй
Галичинѣ не найдете повѣ-
тового мѣста, де не бувбы
рускй банкъ, рускй sklepъ
або філія „Народной Тор-
говлѣ“. По рускихъ селахъ
и мѣстечкахъ усюды читаль-
нѣ, а при нихъ спѣлковй
крамницѣ, спѣлкова каса
пожичкова, спѣлковый шпи-
хлѣръ, Сѣчъ або Соколъ и
т. п. Колькадесять бурсы
дае утримане кольканай-
цятъ сѣмъ бѣднымъ хло-
пскимъ сынамъ, котры доби-
вають ся большой освѣты,
усюды будують ся Народны
Домы, захоронки — а всео
для рускихъ цѣлей и за
рускй грѣшѣ. Перейдемъ
черезъ руске село, то май-
же на кожѣй хатѣ уоба-
чишь руского льва, водзна-
ку руской асекураціѣ „Днѣ-
стеръ“, у кожѣй хатѣ най-
демъ руску часопись та
рускй просвѣтнй книжки.
И що дня прибывають но-
вы рускй спѣлки, бизнесо-
вы компаніѣ. Коли бы зра-
хувавъ нынѣ увесь мастокъ
русскихъ спѣлокѣ, то выйде,
что самого желѣзного капи-
талу е богато, богато милі-
онѣвъ. Самый „Днѣстеръ“,
руска асекурація, мае днесъ
резервового мастку оденъ
миліонъ. Народна Торговля
мае колька величезныхъ ка-
меницѣ, а кромѣ того въ
готѣвцѣ и товарахъ мае
колька миліонѣвъ грошей.
Теперь зрахуйте до того
колькадесять (54) рускихъ
банковѣ, майно товариства
„Просвѣты“, „товариства
Шевченка“, майно Нарѣд-
ныхъ Домѣвъ и тыхъ тыся-

чей дробѣнькихъ компаній
по селахъ, а зобачите, що
я не зводжу васъ. Не за-
будѣте, что и богато бурсы
та институтѣвъ мають свои
прекрасны каменицѣ, якъ
дѣвочй институтъ въ Пе-
ремышлѣ, якъ бурса въ
Стрию, Станиславѣ и бо-
гато инде, а зобачите, що
за кольканайцятъ лѣтъ гали-
цкй Русины придбали якихъ
колькадесять миліонѣвъ на-
родного руского мастку.

Вѣдкйжь они ихъ взяли?
— Вѣдки? Таки зъ руской
кишени. Тй грошѣ, що дав-
нѣйше забирали ляхи та
жиды, теперъ лишили ся
въ рускихъ рукахъ. — А
доконало сю великаньску
работу, призывало тй ми-
ліоны лише одно маленьке
слово „спѣлка“ чи якъ тутъ
въ Америцѣ кажуть „ком-
панія“.

А чтобы вамъ показати,
якъ то скоро спѣлкою ро-
битъ ся бизнесъ, я вамъ по-
дамъ корсткй образецъ роз-
вою Н. Торговлѣ. Днѣстра
та ще колькохъ поменшихъ
компаній. Н. Торговля роз-
почала свѣй бизнесъ малень-
кими грѣшми бо всего 300
зр. зъ дробѣнькой крамни-
цѣ, котра мѣстила ся въ
одной малѣй комнатѣ бур-
сы св. о. Николая въ Ста-
ниславѣ, а котру обслу-
говавъ оденъ чоловѣкъ, Ни-
чай. Нынѣ за двацѣть коль-
ка рокѣвъ мае инстиму-
цію, котра обертае миліона-
ми, мае около 20 філій дае
добру роботу соткамъ Ру-
синѣвъ и е найсоліднѣйшою
купецкою фірмою въ краю,
якои не мають и не будутъ
мати нѣколи Ляхи.

А исторія „Днѣстра“ та-
ка. Довго старали ся, Ру-
синны, чтобы мати свою,
руску асекурацію. Нарепѣ-
тѣ одинацѣть лѣтъ тому
правительство позволило,
але подъ однимъ условіемъ
а то, чтобы въ протягу ко-
роткого часу зѣбрати 50.000
зр. яко кавію. То була
работа Ваденього, ворога
Русинѣвъ, котрый гадавъ,
что Русины не годны зѣбра-
ти въ короткомъ часѣ таку
велику суму. Вѣнъ рахувавъ
на руску байдужность та
руске недовѣре. — Але пе-
рерахувавъ ся. Бо вже за-
кольканайцятъ днѣвъ Ру-
синны зѣбрали потрібну су-
му и вже мусѣли водкину-
ти богато жертвъ, котры
посыпали ся на сю цѣль.
— Цѣлый рускй народъ
подперъ „Днѣстеръ“, а
днесъ замѣсть моихъ словѣвъ,
най вамъ говорить число:
„Днѣстеръ“ мае днесъ око-
ло 1 миліонъ желѣзного фон-
ду. — тысячамъ Русинѣвъ
дае удержане — самымъ а-
гентамъ выплативъ доси по-
верхъ 400.000 т. зн. близ-
ко ½ миліона зарѣбили рус-
кй люде кромѣ тыхъ, що
працюють при головной
дирекціѣ.

[Конецъ буде].

ЕСЛИ на який плейзѣ е вась
лишь 5 Русинѣвъ а хотѣли бы
сте приступити до Союза, то за-
ложѣть собѣ маленьке братство
и напишѣть про се головному
секретарю S. Jadowsky, Box 4,
Jersey City, N. J. а вѣнъ вамъ
дасть близшй поясненя и при-
шле потрібный рѣчъ.

Листъ изъ ста-
рого краю.Русины въ австрійсько-угор-
ськѣй войску.

„Свобода тымъ гарна и
загрѣваоча, що нѣхто не
выборюе еи для себе само-
го. Найменьшй еи промѣн-
чикъ свѣтитъ якъ сонце всю-
ды, де темнота, для всѣхъ,
що находятъ ся въ його об-
ласти“ (Fanny Lewald). —
Отѣй великй слова можна
приложити и до такой мар-
ной буденщины, якою буда
обструкция мадярскихъ по-
словѣвъ въ угорськомъ соймѣ,
котры домогали ся мадяри-
заціи угорськой арміи. Пра-
вительство мусѣло по части
уступити и выдало розпо-
ряджене, въ котромъ узгла-
днило права всѣхъ австрій-
скихъ народѣвъ у войску. Вѣдъ
теперь офицеры бу-
дутъ обовязаны знати не
лишь нѣмецку мову, але
такожь мову полку, въ я-
комъ служатъ.

Иныша рѣчъ, что зъ того
розпорядженя для Русинѣвъ
не буде богато користи, а
готова ще выйти й шкода,
бо „высоке правительство“
все ще думаетъ (бо така дум-
ка подобаетъ ся „колу поль-
ському“!), что Галичина, се
чисто польскй край, и о-
фицеры, що служатъ въ Га-
личинѣ, готовы учить ся
лишь по польски, а въ до-
датку опѣселя ще й поль-
щити рускихъ вояковѣвъ. Въ
такѣмъ — якъ бачите — вы-
ѣмковѣмъ станѣ мы тутъ
жѣмо, что й наилучшй за-
кономъ обертае ся на нашу
шкоду.

А треба знати, что въ бо-
гато полкахъ пѣхоты Руси-
ны становлять велику болъ-
шѣсть, отже офицеры повин-
ны бы учить ся по руски.
Въ поодинокыхъ полкахъ пѣ-
хоты національный складъ
выглядае ось якъ:

Въ 9. полку (Стрий) Ру-
синѣвъ 75 пр., Поляковѣ 15
пр., Нѣмцѣвъ 10 пр.; въ 10.
полку (Перемишлѣ) Руси-
нѣвъ 45 пр., Поляковѣ 55
пр.; въ 15. полку (Терно-
поль, Русинѣвъ 55 пр., По-
ляковѣ 45 пр.; въ 20. полку
(Новый Санчъ) Русинѣвъ 10
пр., Поляковѣ 90 пр.; въ 24.
полку (Коломыя) Русинѣвъ
80 пр., Поляковѣ 10 пр.,
Нѣмцѣвъ 10 пр.; въ 30. пол-
ку (Львовѣ) Русинѣвъ 40
пр., Поляковѣ 55 пр., Нѣм-
цѣвъ 5 пр.; въ 41. полку
(Черновѣцѣ) Русинѣвъ 30 пр.,
Румунѣвъ 40 пр., Нѣм-
цѣвъ 25 пр., Поляковѣ 5
пр.; въ 45. полку (Сямокѣ)
Русинѣвъ 50 пр., Поляковѣ
50 пр.; въ 55. полку (Бере-
жаны) Русинѣвъ 95 пр.,
Поляковѣ 5 пр.; въ 58.
полку (Станиславѣ) Руси-
нѣвъ 70 пр.; Поляковѣ 25
пр., Нѣмцѣвъ 5 пр.; въ 65.
полку (Мункачъ) Русинѣвъ
25 пр., Мадяровѣ 75 пр.; въ
66. полку (Унгварѣ) Руси-
нѣвъ 30 пр., Словаковѣ 40
пр., Мадяровѣ 20 пр., Нѣм-
цѣвъ 10 пр.; въ 77. полку
(Самборѣ) Русинѣвъ 75 пр.,
Поляковѣ 20 пр., Нѣмцѣвъ
5 пр.; въ 80. полку (Золо-
чѣвъ) Русинѣвъ 65 пр., По-
ляковѣ 35 пр.; въ 85. пол-
ку (Мараморощ-Сигѣтъ) Ру-
синѣвъ 45 пр., Мадяровѣ
15 пр., Румунѣвъ 25 пр.

Німцівъ 15 пр.; въ 89. полку (Городокъ) Русинівъ 70 пр., Поляківъ 30 пр.; въ 90. полку (Ярославъ) Русинівъ 20 пр., Поляківъ 30 пр.; въ 95. полку (Чортківъ) Русинівъ 65 пр., Поляківъ 35 пр.

Въ цѣлої пѣхотѣ, що складається изъ 102 полківъ (172.570 людей) є 26 пр. Німцівъ, 17 пр. Малярівъ, 14 пр. Чехівъ, по 9 пр. Русинівъ, Поляківъ и Сербо-Хорватівъ, 7 пр. Румунівъ, 5 пр. Словаківъ, 3 пр. Словѣнцѣвъ, 1 пр. Італійцѣвъ.

Въ иньшихъ родахъ войска число Русинівъ и Поляківъ представляє ся такъ: При стрѣльцяхъ (16 тысячъ 500 людей) Русинівъ 1 пр., Поляківъ 5 пр., при кавалеріи (45.860 людей) Русинівъ 13 пр., Поляківъ 11 пр.), при артилеріи (37.960 людей) Русинівъ 5 пр., Поляківъ 9 пр.; при піонірахъ и зѣлѣзничомъ полку (9.920 людей) Русинівъ 1 пр., Поляківъ 3 пр.; при тренѣ (3.470 людей) Русинівъ 13 пр., Поляківъ 10 пр.; при санітетахъ (4.150 людей) Русинівъ 6 пр., Поляківъ 7 пр.; при крайовій оборонѣ (361 тысячъ 250 людей) Русинівъ 8 пр., Поляківъ 9 пр.; при маринарцѣ Русинівъ 0 пр., Поляківъ 1 пр.

Отсей цифри мають лишъ ту недочету, що въ нихъ не вказано Жидівъ, котрихъ въ Галичинѣ зачисляють звичайно до Поляківъ, а рѣдше до Німцівъ. Коли-бъ Жиды були вчислені, то тоді зменьшилось бы певне число Поляківъ.

Гей, гей, кільки то иде руської сили на службу австрійському цесареві, австрійській державѣ, — хіба за те, що зъ ласки австрійського правительства стогнемо въ армії польської шляхты, зъ котрого не дають намъ выдобутись австрійські закони та розпорядження австрійських міністрівъ!...

Война

яка водбувається ся далеко на Сходѣ міжъ Японією а Росією може водбити си и на австрійськихъ народахъ. Македонцѣ, видячи, що Росія має роботу на далекомъ Сходѣ, зачинають зновъ рушати ся; Турція, видячи, що Росія не має часу, не хоче переводити обѣцянихъ реформъ; Болгарія рада бы скористати зъ нагоды и забрати Македонію підъ себе; Італія при той оказіи такожъ радо забрала бы якійсь кусникъ землі, а Австрія, котра на сполку зъ Росією має пильнувати «порядку» въ Македоніи, мусить теперъ уважати, абы того «порядку» хто не нарушивъ, а на випадокъ війны хотѣла бы очевидно собі забезпечити якійсь добрий кусникъ. А якъ бы выбухла війна, то й руський вояки пішли бы за дурнѣсько проливати свок кровъ, бо ти великий державы такій хитрий, що на першій огонь посилають усе войська поноволенихъ народівъ. За російського ца-

ря-деспота бѣть ся теперъ на Сходѣ чимало Поляківъ та Русинівъ, — ну а за австрійського «Найяснѣйшого Тата» пішли бы бити ся вѣрні якъ пси руській дѣти...

Компромітація москвофілівъ.

На 22. с. м. скликали москвофілы до Бродівъ вѣче, абы противъ кандидатуры Барвѣнського поставити якусь свою кандидатуру до сойму. Але коли побачили, що на вѣче зойшло ся богато народу, котрый не конче схоче ихъ слухати, оголосили, що вѣчезаборонене а водтакъ «самі свої» (пару десятківъ хлопцівъ и кількохъ попівъ — москвофілівъ) зробили довѣрочні збори на котрі не пускали нікого зъ «не-своихъ», и ухвалили кандидатуру москвофіла о. Бѣновича. Решта народу, обурена до крайности такимъ крутѣйствомъ, ухвалила попірати кандидатуру Барвѣнського.

23. лютого 1904.

М. А.

РОСІЯ.

(Листъ 4.)

(Конецъ).

Понизша картка, выдана „на пошану 250-ти лѣтнього ювілея прилученя Украины до Москвы“ редакцією „Гасла“, добре змалює станъ рѣчей, якъ минулыхъ, такъ и теперѣшнихъ. Подаючи тутъ, мы додамо до неї ще кілька слівъ, а власне скажемо, якъ додержали слово Олексія Михайловича царѣ російській. Щобъ не говорити багато, нагадуємо нашимъ землякамъ въ Америцѣ, що въ 1764 р. скасовано Гетьманщину, въ 1765 — Слободські полки, въ 1775 р. — зруйновано Сѣчь Запорозьську, а въ рр. 1773—76 повернуто у крѣпачтво той народъ, що такъ завзято боровъ ся проти усього цього підъ Польщю. Але це не все. Колись Украина була поступовою на той часъ краиною, була вчителькою самої Москвы, а теперъ — отъ кількохъ данихъ статистичныхъ, що дають добру відповідь. „Въ 1732 р. цѣла теперѣшня Харківська губ. була повна школами, збудована самими народами, на його-жъ власні кошты и удержуваными, зъ його народною и церковно-славянською мовами; число учениківъ водносно до насе-

лення було тоді таке-жъ саме, якъ и въ р. 1882, себ-то черезъ 150 лѣтъ.“ („Къ десятилѣтню издательскаго комитета Харьковскаго общества грамотности. Докладъ проф. Богалѣя.“)

А отъ ще де-кілька цифръ, котрі мы вытїаємо зъ статѣ Драгоманова „Україна і Центри“, умѣщеної въ „Громаді“ ч. 2. 1878 р. Въ 1748 р. въ черниговському, городницькому и сосницькому повітахъ було 134 школы, а черезъ 130 лѣтъ лише 52. Толѣ одна школа приходилась на 746 душъ, а черезъ 130 лѣтъ на 6730 душъ. А въ той часъ Московщина тільки починала заводити школы... „По цоту военного министерства надъ рекрутами 1867—1868 рр. въ уѣй Росіи було письменныхъ рекрутъ 9:1 пр. — а зъ нихъ въ 8 губерніяхъ украинськихъ 3¼ пр., а въ 20 московськихъ губ. — 22:20 пр. По справозданю министра народной просвѣты за 1875 р. ... выводитъ, що въ початковихъ школахъ въ Росіи вчитъ ся всього 1.2 пр. люду, — найбільше въ Варшавському округу (2.4 пр.), середне въ Московському (1.5 пр.), въ нашихъ округахъ: въ Одеському тільки 1.4 пр., а въ Київському тільки 0.8 пр. тільки трохи більше, нѣжъ въ полу-азіатському оренбургському округу (0.3 пр.) и въ азійськихъ: Заходньому Сибѣру (0.3 пр.) и Сходньому Сибѣру (0.6 пр.) Свои розвідки Драгомановъ кончає такъ: „Мати городовъ руськихъ, Київъ, звѣдки въ X—XIII. стол. пішло свѣтло по всьому великому руському свѣтлові, звѣдки въ XVII—XVIII. ст. брали учителѣвъ не тільки въ Московщину, а й въ Молдавію, Хорватію, не забудь же цього, що теперъ твоя воля стоить остаточно по свѣтѣ въ цѣлої Европейской Росіи.“

Щобъ ще більше стало зрозумѣлымъ, якъ „посунулась напередъ“ наша Украина, нагадаємо читателямъ „Свободы“, що въ 1876 р. заборонено въ Росіи украинську мову, що въ Росіи панує страшна цензура, котра не пропускає нічого, що такъ чи сякъ торкаєть ся сучасного ладу, або вѣры, що університетъ Харківський заложено тільки въ 1804 р., а Київський

Рікъ 1654.

— Волимо підъ царя Восточного на умовѣ, що мы еднамо ся зъ Москвою, якъ рівний зъ рівнимъ, що воляність наша буде намъ забезпечена, що „въ своїй хатѣ“ мы будемо керувати ся лише власними засадами, що московський урядъ не чинитиме замахівъ на наше добро. Хай у тому записягнеть ся вашъ царь.

— Ека хахол необразованой! Чаво дуріш?!... Да нешто вамъ мало аднаво слова нашева Великаво Царя і Самодержца Алексія Михайловича, што весь ваш хахлацкой лад астанѣтся при васъ?

тільки въ 1833, — тимъ часомъ якъ въ 1658 р. по Гадяцькій умовѣ козаковъ Виговщиківъ зъ Польщею мусѣло бути двѣ академіи рівні зъ Краківською, а потімъ: „Гимназія, колегія, школы и друкарні, сколько ихъ надобно будетъ, безъ препятствія ставити будетъ волно, и свободно науки отправляти, и книги печатати всякія, и въ преніяхъ о вѣрѣ, толко бы безъ поруганія и безъ уразы маестату королевского.“

Переглядаючи цѣ подѣй, мимоволѣ згадаєшь слова нашого великого поэта Шевченка:

За що жъ боролись мы зъ ляхами,
За що жъ рѣзались зъ панями,
За що скордили списками
Татарський ребра! Засѣвали
И рудю поливали,
И шаблями скордили.
Що жъ на нивѣ уродило?
Уродила руга, руга
Волѣ нашої оторуга.

Цѣкаво знати, що казатимуть москвофілы зъ нагоды 250-ти лѣтнього ювілея прилученя Украины до Москвы. Чи похвалять вони Москву за те, що вона повернула у неволю увесь нашъ народъ? Чи подякують їй? Повинні-бъ це зробити! Але... мовчи, глуха — менше грѣха! На разѣ все-жъ таки раджу перечитати для себе статю „Україна і Центри“ Драгоманова — тамъ васъ, объединительствѣ, хвалять*).

Берно (Швайц.) 1904, 11, II.

М. А.—ежко.

*). Достати можна у Kuzm-и: Suisse, Geneve. Олех. (via Lancy). Такожъ и инші Драгомановскія видання. Це, міжъ иншимъ, на увагу земляківъ, заложившихъ „Русько-Українське Тов. ім. М. Драгоманова“ въ Санъ Франциско.

Голосъ зъ Лемківщини.

Братя Лемки!

Слава Ісусу Христу!

Витаємъ Васъ дорогі братя Лемки въ далекой Америцѣ и желаємъ Вамъ зъ новымъ рокомъ всего добра и лѣпшой для насъ всѣхъ будучности. Лѣпшою вона и не буде, доки мы не скинемо собі зъ очей більма, та не будемо бачили тамъ де чорне бѣлого — а чорного тамъ де бѣле. У насъ то такъ все якось на водворотъ, не знаємо хто намъ приятель а хто ворогъ, хто намъ добре а хто зле радить. Ба що більше такими злими дорадниками суть для насъ ті, котрі все лишъ на оцѣ наше добро новини мати то єсть газети. А ту якъ разъ газети москвофильскі тримають насъ въ блудѣ и вмѣсто за правдою обетати, та намъ добре поради, ширять ино ненависть, та пишуть самі брехні.

Що такъ єсть, то не шукайте далеко, бо то нью-йорска „казета“ власне замѣсть намъ добре радити зле дораджає, а на то що бѣле, каже що чорне.

Мы прості селяне и братя Ваші, хочемо Вамъ догий братя Лемки отворити очи, абысьте ворога за вла-

сній грошѣ въ хатѣ не тримали, та не вѣрили его брехливымъ словамъ. А що правду святу кажемо послухайте: Ось вычитали мы въ нью-йорскій „казетѣ“ напасти на панівъ Лѣниньского и Яворского, тай на то всьо, що они на Лемківщинѣ зробили. Пише тамъ якійсь зрадникъ, що фальшиво підписуєсь Лемкомъ, що пп. Лѣниньскій, Яворскій и инші паны народовцѣ въ Новомъ Санчи, котрі тамъ для насъ Лемківъ засновали Банкъ Лемківскій, щоби бѣдний Лемко не потребувавъ жидамъ сидѣти въ кишень, та на нехреста цѣлий вѣкъ працювати — то люде злі, для народу неприхильні, та що Банкъ Лемківскій заложили на то, щоби зложений грошѣ собѣ забрати, мабуть вкрасти, а Лемкови зоставити на памятку порожню касу. Єще більше такихъ дурниць пише нѣбы той Лемко на тихъ панівъ и остерѣгає всѣхъ, щоби борони Боже до Банку грошей не складали, ані въ Банку не позичали.

Плете дальше той фальшивый Лемко, що лѣпше грошѣ закопати, або підъ стрѣху сховати, якъ до Банку, бо зъ Банку грошѣ пропадуть и Лемко ихъ більше бачити не буде.

Добре радить, ані слова. Якъ Лемко не вѣрить, то най грошей до Банку не дає, але чому позичити не може? Тажъ кождий розумный господаръ позичає тамъ де менше оплатъ, меншій процентъ — а дежъ дорогі братя Лемки достанете дешевше позичку, якъ въ Банку Лемківскомъ.

А мало то землі та працѣ нашої забрали жиды, а всѣ знаємъ кільки оплачуємъ чужій касы во Грибовѣ, Яселѣ и ин., та кільки коштівъ Лемко заплатити, тай кільки накланяєсь нѣмъ пару золотыхъ позичити.

Нехай зрештою кождий грошѣ бере и складає тамъ де хоче — але скажѣть братя Лемки, чому на людей, що для насъ ревно трудять ся и намъ всегда помагають, заложили для насъ бурсу въ Новомъ Санчи, зобрали на церковь 15,000 коронъ, накидатись, водбрати имъ честь, та посуджувати о все найгорше?

Мы такъ ся обурили симъ письмомъ, що мусимо выступити въ оборонѣ тыхъ заслуженыхъ людей. Богъ бы намъ не простивъ, колибсьмы на сѣ клеветы, знаючи лично тыхъ панівъ не водповідли, та чести тыхъ панівъ не боронили. Мы придивляємъ ся тымъ людямъ зъ далека и зъ близька вже богато лѣтъ, а мы нѣколи ще не бачили, ані не чули, щоби котрий зъ нихъ що злого Лемкови зробивъ.

П. Лѣниньскій є радникъ суду окружного въ Новомъ Санчи, бувшій посолъ до сойму, основатель бурсы въ Новомъ Санчи, чоловікъ въ цѣломъ краю поважаний то знаний. Най котрий Лемко скаже, чи єму кто більше помогъ якъ

п. Лѣниньскій. Сей поважний панъ якъ бувъ начальникомъ суду въ Грибовѣ, то роздавъ Лемкамъ зъ сиротиньской касы 80,000 кор. по 4 процентъ тай и душу бы за народъ и насъ Лемківъ воддавъ.

П. Яворскій, то панъ великій, має маєтку звыжъ півъ міліона коронъ, котрий рѣчно на народній цѣли дає тысячѣ и множеству людей помагає школы кончити; на саму бурсу въ Новомъ Санчи для Лемківъ жертвувавъ такъ богато, якъ нѣхто другій.

Той п. Яворскій задля Бурсы стративъ посаду радника скарбу та високу платню и бувъ перенесений за свою любовъ для Лемківъ зъ Нового Санча генъ до Кракова.

Тому мы днесъ кличемо до всѣхъ: Лемки не вѣрте брехнямъ сѣянимъ нашими ворогами. Якъ ихъ будемо слухали, то на вѣки будемо бѣдні та темні. — Вы братя Лемки знаєте насъ добре и вѣрте намъ, що мы добре Вамъ хочемо поради, а ино тому, бо бачимо злыхъ дорадниківъ при Васъ, підносимо нынѣ свій голосъ. — Паны зъ Нового Санча обороны не потрібують, але мы въ имени всѣхъ Лемківъ въ галицкій и американскій Руси загрѣти ихъ хочемо и показати, що мы цѣнимо ихъ працю, та за ню имъ вдячний єсьмо.

Най Богъ въ добротѣ своєї дасть намъ більше такихъ опѣкунівъ та най и тыхъ що суть, довго намъ заховає. А Вы, панове народовцѣ въ Новомъ Санчи працюйте дальше, та будте переконані, що мы Лемки брехнямъ и клеветамъ не вѣримо и просимо Васъ дуже не опускайте насъ — а Богъ Всевышний нагородить Вамъ Вашу працю и труды а що правду пишемо, то підписуємо ся днесъ всѣ, абы нѣхто не думавъ, що се письмо якійсь недобрый чоловікъ або Вашъ ворогъ помѣстивъ.

Єжко Трохановскій, членъ грибовской рады повітової Лемко зъ Лянь, Димитрій Жиличъ, Лемко зъ Каминной, Іларій Яворскій и Теодоръ Дутка, Лемки зъ Береста.

Памятайте

на

Збирайте, складайте и присилайте жертвы разомъ зъ спискомъ жертводателей (чеки або моніторды выписані на имя касіера: John Glowa, Excelsior, Pa.) підъ адресою:

Narodnyy Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Такъ само купуйте заготовку

РУСКІЙ МАРКИ НАРОДНІЙ

Доходъ зъ марокъ признанный на Фондъ Народный въ Америкѣ! Русскі марки прилѣпляютъ на паперѣ листовомъ, на біляхъ и ковертахъ.

О. Ник. Подгорецкій, секр. Народ. Фонду.

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Published 1893.

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.,
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

жаспись для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить що тыждня въ Четверъ
и коштуе:

Въ Америцѣ на рікъ \$2.00
До старого краю на рікъ \$2.00
Въ Америцѣ на півъ року \$1.00
До старого краю на півъ року \$1.00

Оплачувати газету треба все-
гда зъ горы (напередъ).

Грошъ треба посилати въ реджістрова-
номъ листѣ, або черезъ экспресовый, або
почтовый money order (мони ордеръ). Мо-
ney order, то є картонку, котру достанете
вѣдъ почтара або агента на экспресовомъ
офісѣ, пошлѣть вамъ, бо безъ того мы не
модемъ грошѣй дѣстати.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не
принимается.

Хто хоче, щоби те, що напише,
було друковане въ „Свободѣ“ въ Че-
тверъ, мусить прислати рукопись до
Скрантона найдалѣше въ Пятницю
вечеръ.

Хто хоче, щоби его адресъ змі-
няти, мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Поодинокій числа „Свободы“
можна купити у:

A. Wasserman,

29. Clinton Str., New York,
N. Y.

Що зробити зъ удѣлами „Выдавничов Сполки“?

Якъ звѣстно, бл. п. о. А.
Бончевскій намѣрѣвъ въ
1902 р. оснувати „Выда-
вничу сполку“, котрой за-
ходами мали виходити про-
свѣтні книжочки и церков-
на часопись. На ту цѣль
вплынули на руки о. Бон-
чевского удѣлы вѣдъ слѣ-
дующихъ: 1) о. Н. Дмитровъ
\$5.00, 2) А. Шаршонъ \$5.00,
3) Д. Ванько \$5.00, 4) о.
П. Тимкевичъ \$5.00, 5) о.
Н. Подгорецкій \$5.00, 6)
П. Зятікъ \$10.00, 7) Ив.
Париякъ \$5.00. Всѣ тѣ
грошѣ вразъ зъ легатомъ
о. Бончевского находятъ ся
въ моихъ рукахъ а, що я
намѣрю выдавати зъ цѣвѣ-
немъ прозвѣтній книжочки
не на той бизнесовой мѣ-
ставѣ якъ се задумувавъ
вчинити небѣжчикъ тожъ
прошу згаданныхъ Вп. па-
новъ донести менѣ, що маю
зробити зъ ихъ грошми: чи
вернути имъ, чи вписати тѣ
грошѣ яко предплату на
выдавничтво просвѣтныхъ
книжочокъ „Слово“.

Ст. Макарь,

Mt. Carmel, Pa.

Кому потреба войны?

На далекомъ всходѣ вой-
на! Уже сотки молодыхъ,
здоровыхъ людей погибло,
другихъ только верне до
мѣвъ калѣками. А се лишъ
початокъ! За колька днѣвъ
чи тыжнѣвъ буде смерть ма-
ти далеко богатшій жыва!
Порубаныхъ, пострѣляныхъ
будуть тысячѣ! Та зновъ
тысячѣ калѣкъ -- жебраковъ
стануть тягаромъ, и безъ
того бѣднымъ, голоднымъ
краямъ!

Хиба дикунь може оду-
шевляти ся войною -- хри-
стіянинъ не може хвалити
ей, христіянська культура
мусить брідити ся убій-
ствомъ, проливомъ крови. А
ще вгляньмо въ причины
хотьбы й отсеи войны. По
чѣй сторонѣ правда, де
слушность, де оправдане,
щобы жертвовати тысячѣ
людского жия? Чи мае
рацію Росія, чи мае ей Япо-
нія?! Не мае правды нѣ
Мікадо нѣ російскій царь!
Не боронить Японія своеи
землѣ, не боронять царскі
салдаты своеи вѣтчины. Бор-
ба веде ся за Манджурію,
котра анѣ царска анѣ я-
поньска. Отъ два круки
бють ся надъ стервомъ, ко-
тре еще живе. Двохъ зло-
дѣвъ залѣзло у хату -- о-
денъ другого зъ хаты вы-
кидае, а за газду и забули,
що прецѣнь лише вѣнь до
хаты мае право.

Тому то прекрасна є вѣд-
повѣдь Льва Толстого, най-
славнѣйшого російского пи-
сателя, коли его запытали,
що вѣнь думаетъ про сю вой-
ну:

„Я не емъ анѣ за японь-
скимъ анѣ за російскимъ
правительствомъ. Я стою за
бѣднымъ, нечпаснымъ наро-
домъ, котрый лукавы звер-
ники заставили примусомъ
бити ся, рѣзати ся взаимно.“
Оттакъ вѣдповѣвъ той ве-
ликій мыслитель, правди-
вый російскій патриотъ. И
такъ про кожду нынѣшну
войну приходитъ ся лишъ
одно сказати: жаль та шко-
да бѣдного народу!

Вважайте лише, задля чо-
го днесъ ведутъ ся войны.
Всюды и завсѣгды лише для
бизнесу. Для чѣго?! Для
бизнесу богатѣвъ, а въ Ро-
сіи еще й для бизнесу са-
мовладства царя. У Росіи
кипятъ. Пригнетеный на-
родъ хоче волѣ, хоче кон-
ституцію, хоче просвѣты,
щобы черезъ се выдобути
ся изъ тяжелой нужды. А
для пановъ, для царя тотъ
воля народу то мара, страш-
нѣйша якъ грѣбъ. Во чимъ
больше добра буде мѣжъ
народомъ, тымъ менше ли-
шить ся для царя и его со-
бакъ, двѣрнѣ. Тожъ тяжко,
тяжко цареви, а ще тяжше
его прихвостямъ выпусти-
стити недострижену вѣвцю,
російскій людъ, на свою па-
шу, на волю. Тажъ то такъ
добре панувати, такъ со-
лодко тримати невольни-
ковъ, що вѣчно на мене ро-
блять та не смѣють допо-
минати ся нѣякою платнѣ.
Російскій народъ платитъ
тысячѣ мільоновъ податку,
а хтожъ послытае царя и
миністрѣвъ за рахунки? Хто

розкаже имъ, якъ тую на-
реду кервацію спожит-
кували?! Ты -- народе росій-
скій плати, а паны тай царъ
уже потрудятъ ся, де дѣти
грошѣ.

Та якось той царскѣй ва-
тазѣ урывается. Терпеливый
російскій хлопъ почувъ, що
шкура грѣшитъ, якъ еему
зачали здирати. Затумане-
ный, темный Иванушка не
побачивъ ще свѣтла, але
почувъ голодъ. Голодный дѣ-
ти стали кричати хлѣба,
обдерты трясли ся зъ голо-
ду, а вѣнь не мавъ ихъ
чимъ приодѣти, не стало и
юшки, щобы голодныхъ за-
спокоити. И самого скорчи-
ло въ животѣ, и самъ вѣнь
стоявъ голый и босый. Бѣд-
ный, безпомѣчный мужикъ!
Та вѣ -- безпомѣчный вѣнь
не бувъ! Прійшли добрі
люде та сказали ему: Ратуй
себе, ратуй дѣти -- диви-
паньскій шпихлѣрѣ ажъ трѣ-
скають вѣдъ збѣжа! И ты-
сячѣ голодныхъ Иванѣвъ по-
шли войною на паньскій
хлѣбъ. Спокойно зѣшли
ся, розѣмкли шпихлѣрѣ та
забрали по мѣшкови зерна
-- голоднымъ дѣтямъ своимъ.

Хлопскій бунтъ!

Донеслось до самого царя.
Выслано салдатикѣвъ стрѣ-
ляти, вѣшати бунтовниковѣвъ.
Салдатики водмовили по-
слуху, не хотѣли стрѣляти,
не хотѣли вѣшати братѣвъ,
що зъ голоду добрались до
паньского збѣжа.

Бѣда! Салдацкій бунтъ!

Страшно цареви и па-
намъ, що въ салдатѣвъ є
душа. А то привикли вва-
жати за худобу.

Щожъ чинити, коли вже
народъ дѣзнавъ про бѣду.
Чимъ пригласкати голод-
ныхъ? Якъ затуманити на-
родъ, що царска опѣка для
голодныхъ добра?

Розбѣгла ся царска о-
причина мѣжъ народъ тай
трубить въ ухо мужика:
Твоѣй бѣдѣ не виненъ
царь, що здирає зъ тебе мѣ-
люны на себе та своихъ
посѣпакѣвъ, не виненъ вѣнь,
що вѣддавъ тебе на поталу
злѣдѣямъ -- чиновникамъ, не
виненъ вѣнь, що мѣлиарды
хлопского гроша выкидає
на войско, котре мае тебе
хлопе закованого пильну-
тати, не виненъ вѣнь, що
на держане тебе въ неволѣ
оплачує тысячѣ шпигунѣвъ
и рѣжной голоты, котра за-
слѣплює ще горше и такъ
темный твои очи. -- Знаешь
хлопе, хто виненъ? Усѣй
твоѣй бѣдѣ виненъ нѣхто,
лише жидъ!

Тожъ гуджа на жи- довъ.

затровили царскі слуги.
Декуды повѣривъ темный
народъ той фарисейскѣй
пѣдмовѣ та кинувъ на жи-
довъ. Страхъ упавъ на И-
зраильске племя по усѣй
Росіи, коли розвѣдалися за
Кишеневскій погромъ. Бѣд-
ный жидки! Не безъ того,
абы Сруль, Мошко та Юд-
ка не оциганивъ коли. О-
нижъ такъ люблять обду-
рити гою! Але въ Росіи, у
Росіи -- кажу -- абы они
були причиною хлопской
нужды! Тажъ тамъ анѣ зе-
млѣ, анѣ шинку имъ не
вольо мати. И по селахъ

имъ торгувати засѣ! Тажъ
хотьбы й рада душа, такъ
грѣхъ не пустать до раю.
Тажъ они у Росіи справдѣ
не годій шахрувати, бося
боятъ, бо ихъ тровлять якъ
лихихъ собакъ.

Тожъ не шахрайство жи-
довске, а злѣдѣска політи-
ка царска, побоявши ся
хлопскихъ розрухѣвъ, пока-
зала имъ жидѣвъ яко добы-
чу, на котрыхъ мають ся
метити за свой голодъ и хо-
лодъ, за свою неволю и тем-
ноту

Та оттой пѣдступъ не
вдавъ ся цѣлкомъ! Лише що
найтемнѣйшій повѣрили въ
„жидѣвску“ причину! А
другі стали впрѣсть лаяти
царя и царску опѣку та ста-
ли жадати хлѣба, долѣ!

И для тыхъ то царске
правительство выдумало
красшу байку, якъ для боль-
ше дорослыхъ дѣтей:

Урра, ребята на востокъ!

Тамъ царъ признавъ рай
для усѣхъ. Тамъ земля са-
ма вѣдъ себе родить, тамъ
золото и сѣрѣбло, тамъ груш-
ки на вербахъ! И потягнувъ
народець за Уралъ, завою-
вавъ Сибѣрь, середну Азію,
воює Манджурію. Изавоюва-
ли салдатики только землѣ
що захопили пѣдъ Росію цѣ-
лу четверту часть землѣ! И
еще мало, и еще воюють отъ
теперь въ Манджуріѣ.

И выйшовъ гараздъ, и
выйшовъ рай для російско-
го народа!

Велике, превелике добро!
Де була бѣда, тамъ теперь
нужда, де було коротко,
тамъ цѣлкомъ урвалось!

Правда -- російскі паны
зъ тысячѣвъ зробили мѣлю-
ны, „кулаки“ стали дуками,
але простый народъ не ли-
ше не зыскавъ нѣчого, а
лише потративъ мѣлюны по-
датковѣ, потративъ мѣлюны
найдобѣрнѣйшихъ сынѣвъ
по азійскихъ степяхъ та ду-
бровахъ.

Бѣлѣють ся кости салда-
тиковѣ по пустыняхъ Си-
бѣру, згноять своею кровію
манджурску землю славнѣй
козаки.

Заплачуть мамы за сына-
ми, не дождутъ ся дѣточки
батьковѣ, дармо выходити-
мутъ противъ чоловѣковѣвъ
жѣнки. Заломить бѣлы руч-
ки вдова-козачка и згляне
въ нѣмѣй роспуцѣ до неба,
коли покараешь, справедли-
вый Боже, за ту кровь не-
повинну, проляту для ката-
царя!

А царъ?! А паны?!

Они пѣшлютъ на поле
битвы тысячѣ золотыхъ и
сѣрѣбныхъ забавокъ, меда-
лѣвъ а салдатики на выпе-
редки наставляти-мутъ гру-
ди задля блискачюго дрантя!

А мѣжъ тыми козаками,
жовняриками, колькожъ то
ляже головами твоихъ сы-
новъ, Украина?! Що за на-
руга! Вы, внуки, потомки
вольныхъ Запорожцѣвъ, по-
шли теперь въ защитѣ цар-
ского кнута!

Та не лише васъ жаль,
а жаль и того цвѣту брат-
нього російского народу, ко-
трый для царской чести,
для ката Росіѣ, тратитъ свое
молоде, цвѣтуче жите.

Та кровь ваша не пропа-
де! Она зродитъ местниковѣвъ,

котрі обернуть оружіє не
на вѣтраки. Уже наше по-
колѣне дожие того слушно-
го часу, де вольна Росія
розѣрве кайданы, звалить
престолъ тирана та розжене
банду народныхъ оприш-
ковѣвъ. Не буде царя и цар-
скихъ собакъ, а буде могу-
ча, вольна Росія а и зъ нею
крѣпка, культурна, злучена
Славяныщина!

Никола Струтинскій.

126 НОВЫХЪ ЧЛЕНѢВЪ.

Въ мѣсяцю Фебруару 1904
приступили до Р. Н. Союза
слѣдующі нові вѣдѣлы и
члены:

Братство Благовѣщеня Пр. Богород.
въ Sayre, Pa.

Яцко Стефанъ
Ориничъ Антонъ
Плѣхта Стефанъ
Андришинъ Павло
Комарницікй Андрѣй
Галецкій Паныко
Богутъ Андрѣй
Зубинко Микола
Ориничъ Микола
Масляный Семанъ
Опаръ Матѣй
Магусъ Лучка
Костикъ Илько
Биць Андрѣй
Хоминьчакъ Осифъ
Лучейка Антонъ
Баланда Даныко
Демчикъ Кондратъ
Ковалевичъ Гриць
Шведикъ Марко

М. Р. Н. Союзъ въ Chicago, Ill.

Тарасъ Лукачъ
Пупчикъ Юрко
Яновичъ Стефанъ
Гербутъ Арсеній
Тарасъ Тигусъ
Сурма Иванъ
Сѣменовичъ Й. Володимиръ
Б. Слена

В. 1. Волчко Иванъ
Кухта Михайло
Ковальчикъ Теодоръ
Логаса Адамъ
Габуръ Анна, дитина
Пелякъ Марія „
Мельникъ Михайло „
В. 2. Мадзелянъ Теодоръ
В. 3. Мацѣйовскій Михайло
Хоминъ Демко
В. 4. Гринъ Михайло
Баранъ Петро
Слободзянъ Иванъ
Дмитеракъ Илько
В. 5. Дунай Осифъ
В. 6. Ференчу Аниай Иванъ
В. 8. О. Н. Дмитровъ
Харчишинъ Лука
В. 9. Грижѣ Андрѣй
Томашевскій Юрко
В. 12. Бискупъ Юрко
В. 13. Хованецъ Федоръ
В. 16. Полянскій Дмитро
В. 17. Тарбай Юрко
В. 18. Клянцко Петро, дитина
В. 19. Лигусъ Юлія „
„ Марія „
В. 22. Попикъ Иванъ
Иванчинъ Лукачъ
В. 25. Юцакъ Яцко
В. 28. Оничъ Илько
В. 30. Пехъ Батарина, дитина
Кравецъ Марія „
В. 33. Коцуръ Василь
В. 35. Банкъ Иванъ
В. 37. Войталъ Андрѣй
В. 39. Коханъ Илько
Фецишъ Иванъ
Дутка Стефанъ
Динисъ Опуферъ
Рабко Михайло
В. 40. Яремко Федоръ
Вольвачъ Яковъ
В. 41. Генчель Станиславъ
Горчица Андрѣй
В. 44. Горощакъ Варвара
В. 46. Верба Андрѣй

Лотрийъ Федоръ
Пласбанъ Иванъ
Чаканъ Андрѣй
Хомка Лешко
Мошанскій Гриць
Барна Сва, дитина
В. 47. Гомбошъ Иванъ
Коваль Данило
В. 48. Миллеръ Андрѣй
В. 57. Копча Иванъ
В. 60. Форгачъ Зузанна
В. 62. Пѣшко Федоръ
Хомякъ Петро, дитина
Цимбала Гриць
В. 63. Волошиновичъ Микола
В. 65. Далѣвскій Иванъ
Белюхъ Теодоръ, дитина
Богеръ Анна „
В. 65. Мошковска Анна
Дулякъ Настя
В. 69. Высочанскій Петро
Березовскій Павло
В. 70. Теленъ Антонъ
Гинда Алексій
В. 72. Гаврилякъ Петро
В. 78. Скалко Николай
Радикъ Василь
Костикъ Андрѣй
Вороникъ Федоръ
В. 79. Дуда Зофія
В. 83. Кучма Володимиръ
Ялицкій Михайло
Пельцъ Френкъ
В. 85. Касичъ Семанъ
Сторожка Афтаназъ
Дзяло Иванъ
Волкъ Стефанъ
Страна Стефанъ
Вуйовичъ Лазаръ
Копневичъ Гаврило
Кусовачъ Сашко
Гуликъ Анна, дитина
В. 89. Верчинскій Иванъ
Куземка Федоръ
В. 95. Баранъ Михайло
Хованецъ Александръ
В. 98. Вуйтовичъ Алекс., дитина
Демчико Григорій „
В. 101. Левай Марія
В. 102. Пѣхъ Иванъ
В. 104. Щерба Стефанъ

Що чувати въ свѣтѣ.

СП. ДЕРЖАВЫ пильно
слѣдятъ за ходомъ военныхъ
подѣй на далекомъ Сходѣ
и не дають себе кривдити.
Каждѣ надбужите воюющихъ
сторонѣ, каждый ихъ крокъ,
здѣланный на шкоду амери-
каньскихъ интересовъ, стрѣ-
чає ся зъ енергичнымъ про-
тестомъ нашої пресы и пра-
вительства Сп. Державъ.
Такъ послало оно недавно
вѣдѣль военной маринар-
ки до Унсанъ въ Кореи для
охороны жия и майна сво-
ихъ горожанъ, а дня 11. с.
м. запротестувало противъ
поведеня російскихъ вла-
стей въ Вѣнь Ковъ, де по-
кривджено Американцѣвъ.
Именно російскі власти вы-
гнали звѣдти всѣ англійскі
и американскі кораблѣ, а
до тыхъ, котрі не хотѣли
послухати ихъ приказу, ве-
лѣли стрѣляти зъ гарматъ.
Колька купецкихъ кора-
блѣвъ мало тодѣ бути у-
шкодженыхъ кулями а на-
вѣтъ и потопленыхъ.

Коли адміралъ Ивенсъ,
комендантъ американьской
эскадры на азійскихъ мо-
ряхъ донѣсь про се до Ва-
шингтону, заразъ скликано
кабинетову раду для обго-
вореня тои справы и уло-
женя протесту. Въ протес-
тѣ сказано мѣжъ иншимъ,
що поведене російскихъ вла-
стей є беззаконне, бо Вѣнь-
Ковъ и Нью-Чванъ є амер-

тральной территории и му-
сать остати нейтральным
портом.

Значит се, що Росія му-
зять забираги ся зь того
порту або отворити его для
мѣждународной торговлѣ. Въ
противномъ случаю мо-
же забрести въ нову хале-
пу—самъ разомъ изъ Сп.
Державами.

СЕНАТОРЪ Галинджеръ
предложивъ въ конгресѣ
„бѣль“, якимъ домагае ся
большой платнѣ для най-
высшихъ урядниковъ Сп.
Державъ. Посля его пропо-
зиціи, мавъ бы президентъ
побирати 75 тысячъ долла-
ровъ, мѣстопрезидентъ 15
тысячъ, председатель низ-
шой палаты конгресу 12 ты-
сячъ, члены кабинету по 15
тысячъ, а конгресмены по 8
тысячъ долларовъ рѣчно.

РОСИЙСКО-японьска вой-
на выкликала въ Чехии цѣ-
лый рядъ демонстрацій и
маніфестацій, котры пере-
мѣняють ся иногда въ грѣз-
ны заворушени. Ось и дни
8. с. м. подчасъ великой де-
монстраціи въ Празѣ, въ я-
кой брало участь кѣлька
тысячъ студентѣвъ та ро-
ботниковъ, прійшло до бѣй-
ки мѣжь приклонниками Ро-
сіи а еи противниками, при-
чѣмъ покарѣчено кѣлькаде-
сятъ особѣ. Коли полиція не
могла собѣ дати рады зъ
очайдухами, приликано
войско, котре розѣгнало тов-
пу и привернуло порядокъ
въ мѣстѣ. Кѣлканайпятьохъ
демонстрантѣвъ арештовано.

АНГЛІЙСКІЙ дзевники
звѣщають, будто бы Ан-
глія и Франція подписали
умову, що не будуть мѣша-
ти ся до російско-япань-
ской войны. Мало се стати
ся передъ кѣлкома днями.

О скѣлько правды въ томъ
донесенію, сего нѣхто не
знае зъ вымкою рѣшаю-
чихъ кругѣвъ у Лондонѣ
и Парижи. Наколябъ одна-
че дѣйсно заключено таку
умову, такъ цѣла Европа
могла-бы свободнѣйше во-
дѣтхнути, бо тодѣ була-бы
водвернена загально-евро-
пейска война.

ВЕЛИКУ сензацию въ свѣ-
тѣ выкликала вѣсть, що всѣ
тайны французской флоты,
якы водносятся ся до пля-
новъ будовы, ульишени и
узброени военныхъ кора-
блѣвъ, находятъ ся въ ру-
кахъ Япанцѣвъ. Мавъ ихъ
выкрасти оденъ штабовый
офіцеръ зъ французского ми-
ністерства маринарки и про-
дати Япанцямъ.

Симъ можна бы собѣ по-
яснити по части успѣхи Я-
понцѣвъ въ морскихъ бит-
вахъ.

Война на далекомъ Сходѣ.

Адмиралъ Макаровъ, но-
вый комендантъ російской
флоты на далекомъ Сходѣ,
пріѣхавъ дня 8 с. м. до
Портъ Артура и вывѣсивъ
свой прапоръ вѣжда на кру-
жляку „Ногъяк“. — Новый
комендантъ, котрый ухедитъ
за найспособнѣйшого росій-
ского стратегика на мори,
сейчасъ розвинувъ незвы-
чайну дѣяльність. Велѣвъ

направити панцирники „Ре-
визанъ“ и деякы другы ко-
раблѣ, що були ушкоджени
въ попереднихъ битвахъ и
могли 'ше бути полатанѣ,
поборивъ декотры змѣны въ
зарядѣ флоты, досортувавъ
еѣ, а навѣтъ рѣшизъ ся на
морскую битву. Коли дня 10
с. м. япаньска торпедова
флота появила ся коло
Портъ Артура, адмиралъ Ма-
каровъ приказавъ свой
флотѣ выплести зъ порту
и водперти еѣ. Въ борбѣ,
ика тодѣ повстала мѣжь о-
бома флотами, бувъ зни-
щенный оденъ російскій ан-
титорпедникъ, а оденъ я-
паньскій торпедникъ пото-
пленный. Зъ людей втратили
при томъ Москалѣ: двоухъ
моряковъ убитыхъ, а 4 офи-
цѣровъ и 18 моряковъ ра-
ненихъ. При концѣ борбы,
коли оденъ російскій кора-
белъ ставъ потопати, адм.
Макаровъ давъ доказъ не-
звычайной водваги. Именно
выплывъ вѣнъ на кружляку
Аскольдъ противъ ворожого
флоты и лично взявъ у-
часть въ борбѣ. Ажъ коли
Япанцямъ надоспѣла под-
мога, зложена зъ цѣлои е-
скадры панцирниковъ и кру-
жляковъ, давъ знакъ до по-
вороту.

Въ годину опѣсля воро-
жа ескадра почала бомбар-
дувати Портъ Артуръ и
Дальний изъ страшнымъ
завязтемъ. Гарматы велико-
го калѣбру васипали крѣ-
пость и мѣсто градомъ кулѣ
та картатѣвъ и заподѣли
безлѣчь шкоды. Посля ра-
порту япаньского адмирала
Тога, кѣлька російскихъ
фортѣвъ було зрѣвнанихъ зъ
землею, богато гарматъ и
цѣлыхъ батерій знищенихъ,
оденъ магазинъ пороху вы-
саджений у воздухъ и кѣль-
кадесять будинковъ зруй-
нованихъ до основъ. Кромѣ
того япаньскій кулѣ мали
ушкодити кѣлька російскихъ
кораблѣвъ въ портѣ.

Зъ частныхъ жерелъ
доносятъ, що подчасъ сѣи
бомбардаціи, погибло 65 мо-
скалѣвъ, а именно: 25 на
корабли „Севастополь“, 20
на „Ретвизанъ“, а 20 въ
мѣстѣ. Адмиралъ Макаровъ
говорить въ своимъ рапор-
тѣ, будто-бы крѣпосней ба-
терія зъ Портъ Артура за-
топили тодѣ оденъ япань-
скій кружлякъ, а другы у-
шкодили, але Япанцѣ за-
перечують сему.

Намѣсть того хвалять ся
они, що зловили два росій-
скы торпедники.

Зъ иншихъ военныхъ по-
дѣй на далекомъ Сходѣ
лишь се заслугоу на ува-
гу, що не знати де е вла-
дивостоцка російска флота.
Коли дня 6 с. м. Япанцѣ
бомбардували Владивостокъ,
не нашлы еѣ въ тамошномъ
портѣ. Зъ той причины по-
шоръ мѣжь Япанцами вели-
кій переполохъ, бо коли-бъ
ся флота була на повномъ
мори, такъ могла бы имъ
нищити та ловити купецкы
и транспортны кораблѣ. Я-
паньска ескадра пустила ся
на здогонѣ за нею, але не
могла доси влести на еѣ
слѣдъ. Звѣдси пошлы здо-
гады, що она муситъ бути
у Владивостоцѣ. Япаньска
ескадра не приступала од-
наче близько подчасъ бом-

бардаціи Владивостока и не
могла еѣ бачити въ заливѣ.
Владивостоцка флота
складзъ ся зъ 4. перворяд-
ныхъ кружляковъ — „Ро-
сіа“, „Громобоя“, „Рурика“,
„Богатиря“ и кѣлканайца-
тыхъ торпедниковъ та ан-
титорпедниковъ. Ея комен-
дантомъ е капитанъ Рецен-
штайнъ. Збомбардувала она
передъ кѣлкома тыжнями
япаньске мѣсто Гакодату и
затопила оденъ почтовый
корабелъ.

На сухопутѣ не лучило
ся доси нѣчого важнѣйшого.
Обѣ воюючы стороны при-
готовляють ся лише до рѣ-
шаючей сухопутной борбы
и шлють чимъ разъ больше
войска до Кореи та Ман-
джуріи. Япанъ мае вже въ
Корею таку силу войска,
що бере перевагу надъ ро-
сіейскою армією и чимъ разъ
больше натискае на еи пе-
реду сторожу въ повноч-
ной Кореи. Меншы росій-
скы гарнизоны цѣпають ся
передъ нимъ и громаждать
ся коло Гарбина, Мукдена
та Нью-Чвангу. Коло Гай-
Ченгъ и Фангъ-Вангъ-Ченгъ
подмѣнвали Москалѣ цѣлу
рѣчку Ялу, щѣбы Япанцѣ
не мали доступу до неи.
Головна япаньска армія по-
сувае ся въ напрямѣ Ляо-
Янгъ и Гай Ченъ, тому до-
гадують ся, що ту прійде
до великой сухопутной бор-
бы.

Зъ Владивостока телегра-
фують що въ заливѣ Плас-
кинъ высаджено 2500 япань-
ского войска, абы заняли
Маскурчанъ. Москалѣ о-
дначе успѣли зайти его зъ
заду и водтяти водворотъ
черезъ высажене моста.
Теперь Япанцѣ окруженъ
и засудженъ на погибель.
Коло Нью-Чвангъ и Фенгъ-
Гуангъ-Ченгъ приходило ми-
нущего тыжня до кѣлькохъ
мѣншихъ битвъ мѣжь пе-
редними сторожами воро-

жихъ амій, въ котрыхъ по-
бѣдилиразъ Япанцѣ, а два
разы Москалѣ.

Для 1 с. м. російске пра-
вительство послало остроу
ноту до Іекіну, въ котрой
грозитъ Янамъ войною, на-
коли не цѣпають своихъ
войскъ въ границѣ полу-
дневной Манджуріи. Тѣ вой-
ска, въ сѣѣ около 100 ты-
сячъ, подѣприказами гене-
ралѣвъ Юанъ-Ши-Кая и Ма,
заняли такъ вороже стано-
вище супротивъ російской
арміи, що Росія прямо ла-
кае ся ихъ.

— Царъ Никола II. дуже
мавъ зажуритись втратѣю
военной флоты на дале-
комъ Сходѣ. Доносятъ, що
хоче вѣнъ дати 100 миліо-
новъ долларѣвъ изъ своихъ
приватныхъ фондѣвъ на бу-
дову новой флоты. Кѣль-
ка миліонѣвъ мало вже зло-
жити на ту цѣль духовенъ-
ство и чиновники.

Въ Кронштадтѣ и Никола-
евѣ будуетъ кѣлканайпять
военныхъ кораблѣвъ зъ ко-
трыхъ 8. мае вже бути го-
товыхъ. 6 мѣжь ними 2
кружляки и 6 торпедниковъ
та антиторпедниковъ.

Дня 13 с. м. телеграфу-
ють зъ Токіо до лондонъ-
ского дзевника „Сентралъ
Ньюсъ“, що послѣднѣ бом-
бардаціи Япанцѣвъ перемѣ-
нила Портъ Артуръ въ ку-
пу румовищъ. Укрѣплени,
батеріи, арсеналы и мага-
зины макѣ тамъ бути у-
шкоджени и знищени, що
російска залога хоче его
опустити.

Се донесене не потвер-
джуе ся доси.

— Хотите правовати ся, выставити ко-
му познѣмочіе, купити або продати ма-
токѣ, достати салатокѣ, сколѣтовати гро-
шѣ водъ дожнѣнѣвъ або увѣльишати ся
водѣ войсковѣи ескзѣцрѣи, пишѣть до
John-a Nemeth-a 457 Washington St. New
York, N. Y. Вѣнъ вамъ всѣо зробить изъ
найлѣпше и скоро.

Справоздане касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяцъ Февруаръ. 1904.

Ч. бѣжуче	
1394 Granville, N. Y. Бр. св. Георг.	15.40
1395 Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	20.00
1396 Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	50.44
1397 Maown, Pa. Бр. св. О. Николая	37.97
1398 Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	27.72
1399 Centralia, Pa. Бр. св. И. Хрест.	5.48
1400 McKeesport, Pa. Бр. св. И. Хрест.	78.58
1401 Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	13.16
1402 Ridge, Pa. М. Р. Н. С.	3.71
1403 Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Илим	34.90
1404 Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих.	18.22
1405 Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	26.48
1406 McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	78.26
1407 New York, N. Y. Тов. Зоря	23.90
1408 Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	42.17
1409 Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	17.33
1410 Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	7.60
1411 Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	12.37
1412 Chisholm, Minn. Бр. св. О. Николая	12.20
1413 New York, N. Y. М. Р. Н. С.	35.50
1414 Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	22.00
1415 Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	22.70
1416 Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	17.82
1417 Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	31.90
1418 Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	25.50
1419 Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	26.88
1420 Buffalo, N. Y. Бр. св. И. Хрест.	35.30
1421 Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	49.00
1422 Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	18.22
1423 Cameron, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	6.24
1424 New Britain, Conn. М. Р. Н. С.	8.57
1425 Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	71.28
1426 Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	38.60
1427 Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	12.62
1428 Anderson, Ind. Тер. М. Р. Н. С.	4.80

1429 Wetsmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	24.85
1430 Trauger, Pa. Бр. св. И. Хрест.	36.70
1431 Desloge, Mo. Бр. св. И. Хрест.	46.29
1432 Shamokin, Pa. Бр. св. Иосифа	22.59
1433 Terryville Conn., Бр. св. Арх. Мих.	10.50
1434 Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	17.54
1435 Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	17.58
1436 Providence, R. I. М. Р. Н. С.	10.70
1437 Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	37.92
1438 Monessen, Pa. Бр. св. И. Хрест.	31.60
1439 Marion Heights, Pa. Бр. св. О. Ник.	6.00
1440 Jersey City, N. J. Клубъ 4-охъ Мих.	9.65
1441 Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	53.30
1442 Baltimore, Md. Бр. св. Анны	13.66
1443 Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	19.01
1444 Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	17.33
1445 Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	20.75
1446 Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	10.15
1447 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	20.00
1448 Breslau, Pa. Сестр. бр. св. Ольги	5.44
1449 Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	11.12
1450 Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	54.31
1451 Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	30.30
1452 Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	105.98
1453 Priceburg, Pa. Бр. св. Василия	63.70
1454 Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	43.50
1455 Glen Lyon, Pa. Сестр. бр. Пр. Богор.	23.60
1456 New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	19.60
1457 Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	202.38
1458 Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	18.71
1459 Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	9.31
1460 Olyphant, Pa. Бр. св. И. Хрест.	150.72
1461 McKeesport, Pa. Сестр. бр. св. Ольги	6.60
1462 Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	35.62
1463 Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	13.60
1464 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	36.58
1465 West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	24.31
1466 Superior, Pa. Бр. св. Георгія	21.35
1467 Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	25.89
1468 St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	42.34
1469 Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	46.20
1470 St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	50.33
1471 Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	26.68
1472 Perth Amboy, N. J. М. Р. Н. С.	8.50
1473 Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	11.60
1474 Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	19.00
1475 Cannonsburg, Pa. Сестр. бр. Пр. Богор.	6.10
1476 Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	59.40
1477 Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	66.19
1478 Scranton, Pa. Бр. св. прор. Илим	95.47
1479 Anthony, R. I. М. Р. Н. С.	3.12
1480 Scottdale, Pa. Бр. св. И. Хрест.	26.69
1481 Elizabeth, N. J. Бр. св. Волод.	40.40
1482 Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	88.16
1483 Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	125.30
1484 Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	111.97
1485 Seymour, Conn. Бр. св. И. Хрест.	17.28
1486 Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	54.25
1487 Yorkville, O. М. Р. Н. С.	15.25
1488 Newark, N. J. Бр. св. И. Хрест.	11.85
1489 Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	12.30
1490 Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	49.05

Приходъ въ Февруарѣ	3,268.99
Готовна зъ концемъ Януара	15,330.49
Разомъ приходъ	18,649.48
Разходъ въ Февруарѣ	2,037.18
Разомъ готовна въ банку зъ концемъ Февруара	16,552.30
Пожички	1,507.90
Загальный станъ касы зъ концемъ Фев. 1904.	\$18,060.20
А. Шарпъ,	С. Ядловскій,
касиръ,	секретарь,
Н. Подгорецкій, контролеръ.	

???Хотите бути вылѣченъ???
Удайтесь до
Дра Леонарда Ландеса
Спеціалістъ въ хоробахъ мужскихъ и жіночихъ. Бувъ довѣи члѣнъ
практикантомъ при Нью-Йоркомъ университетѣ, студіювавъ практи-
чно при шпиталѣхъ въ Вѣднѣ и Берлинѣ а вернувши до Америки
практикувавъ много лѣтъ якъ лѣкарь въ Либапонѣ, Бельви и др.

L 45
Робитъ всѣхъ операціи. Пишѣть до него о порадѣ а вѣнъ вамъ
дасть водновѣдѣ на всѣ вашѣ питаня.
DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

Говорить по руски,
польски, словенски,
англійски и німечни.
Ручитъ вылѣчити слабости:
легкихъ, сердца, почекъ,
желудка, болѣ головы, слабу
память, духленну, рума-
тизмъ, рака, хоробы на-
шкѣрны, чираки, вереды,
болѣ горла, носа, ушей и
очей, утрату мужеской силы
и т. п.

Справы „Союза“

Головний Уряд „Р. А. С.“ на роки 1902—1904.

Головний { о. М. СТЕФАНОВИЧЬ,
председатель { 619 Carson Str.,
Pittsburg, Pa.
Головний { С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь { Box 76,
Jersey City, N.J.
Головний { АЛЕКС. ПАРПОНЬ,
касирер { 624 Pine & Franklin St.,
Shamokin, Pa.

Ихъ вступники:
Много-председатель.....М. Крайчишинъ
NORTHAMPTON, PA.
Заст. секретаря.....Вас. Гришко
SCRANTON, PA.
Заст. касира.....И. Глова
EXCELSIOR, PA.

Радий:
М. Турокъ.....Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.....Mt. Carmel, Pa.
Дюв. Голодъ.....Jersey City, N. J.
Мих. Градониъ.....McKeesport, Pa.
Андрей Добосъ.....Lansford, Pa.
Ив. Сабать.....Yonkers, N. Y.

Ихъ вступники:
А. Горбаль, Мих. Югасъ, Е. Кобанъ,
А. Валевский, Ник. Добровский.

Контрольна комісія:
о. Н. Подгорный, box 31, Jersey City, N.J.
Е. Кирчовъ, 140 Essex Str., „
Ив. Гардъ, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

За 70 центовъ на мѣсяць
Союзъ платитъ 600 долла-
ровъ посмертного за мужа,
а 300 долларовъ за жену и
другі запомоги въ разѣ ин-
шихъ несчастныхъ випадковъ.

Въ Союзѣ можете убеспе-
чити вашъ дѣти за тан-
шій грошъ якъ де инде
а посмертне за нихъ до-
станете больше якъ де
инде.

УПОННЕНЕ!

Н. Секретарь!

Пригадую § 9 статуту „Союза“,
на подставѣ котораго члены при-
ступающі до „Союза“ а мающі
выше 40 лѣтъ мають до трохъ
мѣсяцѣвъ по вступленю предложити
менѣ метрику уроджена.

С. Ядловскій.

Ч. 263. КВИТЪ \$300.00
на триста долларовъ, котрі п. Вар-
вара Вѣрхнянська отримала яко по-
смертну запомогу по мужу Спири-
донѣ зъ головной касы Р. Н. Сою-
за въ Америцѣ.

Seymour, Conn. Feb. 27, 1904.

Барвара Вѣрхнянська.

Свѣдкі { Стефанъ Вислоцкій,
Семенъ Вислоцкій.

Михайло Болтко, предсѣд.,

Иванъ Венцко, секретарь.

Ч. 277. КВИТЪ \$228.00
на двѣста двѣдцѣть вѣсьмъ долла-
ровъ, котрі п. Василь Купаръ от-
римавъ яко посмертну запомогу по
женѣ Аннѣ зъ головной касы Р.
Н. Союза въ Америцѣ.

Scranton, Pa. March 10, 1904.

Василь Купаръ.

Свѣдкі { Иванъ Лита,
Андрей Вилацкій.

Семенъ Цѣпакъ, предсѣд.,

А. Гела, секретарь.

Ч. 278. КВИТЪ \$72.00
на сѣмдесять два доллара, котрі
мѣсц. урядъ отримавъ яко кошта
похорону Анны Купаръ зъ головной
касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Scranton, Pa. March 10, 1904.

Семенъ Цѣпакъ, предсѣд.,

А. Гела, секретарь.

Свѣдкі { Василь Купаръ,
Иванъ Лита,
Андрей Вилацкій.

— Хотите безпечно и скоро захвати до
старого краю, або спроводити родню зъ
яроу, купити собѣ шифарту водъ John-a-
Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N.Y.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

МИХАИЛЬ ЛЕПИХЪ,
членъ Р. Н. Союза, вѣд. 20
въ Jessup, Pa., упокоивъ ся
21-го Фебруара б. р. По-
койный походивъ зъ Доброи,
пов. Ярославъ, Галичина.
До Р. Н. Союза належавъ
вѣдъ 9-го Новембра 1903.

ЙОСИФЪ ПОСАЦКІЙ,
лѣтъ 2½, сынъ Яцентія и
Александры Посацкихъ, чл.
Р. Н. Союза, вѣдѣль 20 въ
Jessup, Pa., померъ 21-го
Фебруара 1904.

Вѣчная имъ память!

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

ВРАТСТВО

Благов. Пр. Богор. въ Sayre, Pa.,
котре приступило до Р. Н. Союза,
выбрало слѣдующій урядъ: предсѣ-
датель Стефанъ Яцко; мѣстопресе-
датель Матусъ; секр. Василь Ротко;
заст. секрет. Григорій Ковалевичъ;
касиреръ Павло Андрейчинъ; заступ.
касирера Матвій Опаръ.

ЗА ПОВѢ ВСТУПНОГО

будемо принимати новыхъ членовъ
на мѣтинѣ 20. Марца. Мѣтинѣ
вѣдѣде ся въ домѣ п. Петра Ка-
линичча о першій попудни. Кто
не прииде на мѣтинѣ заплатитъ 50
центовъ кары.

Scottdale, Pa.

Гр. Овадъ, предсѣд.

Фед. Ярошъ, секретарь.

Андр. Поповчанъ, касиреръ.

Петро Чуликъ.

— УРЯДЪ бр. Благ. Пр. Бого-
родичъ, вѣдѣ. „Союза“ 107, въ
Sayre, Pa., е слѣдующій: Стеф.
Яцко предс., Вас. Ротко секр., Пав.
Андрѣйчикъ касиреръ, Лучка Матусъ
заст. предс., Гр. Ковалевичъ заст.
секретаря; контролоры: Ант. Лу-
чейка, Сем. Мясляный, Мих. Зу-
бьика, Илько Костикъ надз. хорыхъ,
Пант. Галецкій капитанъ, Стеф.
Цахъта дверникъ.

ОГОЛОШЕНЕ.

Першій разъ вѣдѣде ся
Великій Феръ (Томбола)
въ Jersey City, N. J. въ гали школь-
ной Sussex cor. Greene St. устроены
на доходъ новой церкви дня 20,
24, 27 марта 1904 р. о годинѣ
7 вечеромъ.

Запрашае ся всѣхъ до якъ най-
численнѣйшомъ ласкавомъ участіи,
а то тымъ больше, кто вступѣ воль-
ный, а число предметѣвъ до вы-
граня есть дуже велике, тай рѣчи
суть цѣнны. Жертвы або рѣчи на
феръ приймае зъ подякою
о. Николай Подгорный,
88 Sussex Str., Jersey City, N. J.

Календарь

Р. Н. Союза

на роки 1904.

се така книжка, котру не
лишь каждый членъ Союза,
але каждый американ-
скій Русинъ повиненъ
мати.

Въ Календарі Союзакре-
мѣ многихъ пожиточныхъ и
цѣкавыхъ рѣчей найдете
также 20 прекрасныхъ
образковъ.

Цѣна лишь 25 центовъ.

Календарѣвъ безъ грошей не
выскалаетъ.

Вѣдѣль, Вѣдѣль Вѣдѣль и еще разъ Вѣдѣль!

Каждый секретарь або
членъ Союза, котрый пише
до насъ въ якій небудь
справѣ Союзова — му-
ситъ подати нмъ число
своего вѣдѣлу Союза.
То не все одю до якого
вѣдѣлу котры членовѣкъ
належитъ!

Листы въ справахъ Сою-
зовыхъ безъ гдамя числа
вѣдѣлу Союзу не будутъ
увзгляднены, позаякъ за-
лагоджене такихъ листѣвъ
занимае намъ непотрѣбно
дуже много часу а се не
лежитъ въ интересѣ нѣ Со-
юза нѣ „Свободы“.

Редакція „Свободы“.

НАДОСЛАНИЕ.

Smoke Run, Pa. 4 Марта 1904.
Вѣдѣль вѣдѣль чле-
намъ сполку ч. 217 въ
Smoke Run, Pa.

Понеже каждому зъ особъ
на писати се для мене бувъ
бы непотрѣбный выдатокъ,
тымъ больше, що я теперь
не есмь секретаромъ зга-
даного сполку, и тое о що
ми пишу майже 20 чле-
новъ зъ околичныхъ мѣсцо-
востей мене мало интересуетъ,
скажу вамъ только тое: О
органѣ Соединенія, то е о
Ам. Рус. Вѣст. най ся кож-
дый самъ опомне, если те-
першій секретарь нехо-
че. Впрочемъ хочъ вы ся и
упомнете, то шкода 2 цнт.
на стемплѣ, бо вѣдѣль и такъ
разъ на 2 мѣсяцѣ прииде,
бо якъ звѣстно на конвен-
ціи урвали за органъ 20 цнт.
на роки, тожь и редакторъ
также свое догонити му-
ситъ. Отъ примѣромъ я до-
ставѣ Вѣстникъ зъ дня 11.
Фебруара (по тутешному
календарѣ 4 марта) ажъ о
6 годинѣ въ вечеръ; що гор-
ше тамъ есть принате брат-
ство, котре достало ч. 329
и друге 330 а до того на-
писано такъ:

„Котре братство, разумѣе
ся „Соедин.“, малобы щось
противъ ихъ принатию, то
до 14 дней може протесту-
вати“. А якъ тутъ хто, хотѣ-
бы навѣсти мавъ щось про-
тивъ тому, може протесту-
вати, коли я и каждый дру-
гій читавъ то о 22 дни по
видрукованю тогожь. Отже
не о 14 днѣвъ, але безъ
мало два разы только.

Се моя вѣдѣль усьмъ
тымъ згаданымъ членамъ
„Соединенія“. Обходить то
и мене, бо я также яко
членъ, котрый за органъ
платитъ, маю право упомну-
ти ся о органѣ и также
на часъ го доставати.

Когобы се интересовало
и не вѣривъ, що я такъ по-
вно органъ „Соед.“ доставѣ,
то въ каждомъ разѣ можу
му поставити больше якъ
20 свѣдковъ.

Робота у насъ иде дуже
пѣдно, такъ що неможъ вы-
робити до кость на 2 тыж-
днѣ, а до того, якъ чуемо,
будемо мати страйкъ, що
дуже не добре на теперш-
ный часъ.

Здоровлю всѣхъ читате-
лѣвъ „Свободы“.

Н. Джамаликъ,

чл. сполку „Соед.“ ч. 217

и секр. „Союза“ вѣд. 58.

ХТО ДО ПЕРШОГО МАЯ 1904. замовитъ у насъ
200 книжокъ парафіяльныхъ, або больше, тому прода-
мо ихъ по 5 центовъ за штуку. Книжочки тѣ мають
добру, полотняну оправу, въ серединѣ выглядаетъ
такъ:

	долларовъ	центовъ
Виненъ за минувшій роки .		
Мая заплатити въ роки 190..		
Разомъ довженъ заплатити .		

Лишь 5 центовъ!

Платить коменты въ 19.... роки.			
Въ мѣсяцѣ	доллар.	цент.	Потверждена
Сѣнню			
Лютѣмъ			
Марцю			
Апрѣлю			
Маю			
Юнію			
Юлію			
Августъ			
Септембръ			
Октябрь			
Новембръ			
Децембръ			
Заплатить всего			
Мая заплатити			
Остаетъ виненъ			

Звычайна цѣна книжочекъ 7 центовъ за штуку.

Svoboda, Scranton, Pa.

НОВИНКИ.

— ЧОМУ Японцѣ бють
Москальв? Зъ нагоды вой-
ны зъ Япономъ, починають
Москаль ближе придивля-
ти ся своему противникови
и вѣдѣвають богато цѣка-
выхъ рѣчей. Мѣжь иншими
порѣвнали они свою про-
свѣту зъ японскою и пе-
роконали ся, що народна
просвѣта Японцѣвъ въ не-
величкомъ але конституці-
номъ Японѣ стоить майже
три разы выше, чимъ у
великаньской, деспотич-
ной Росіи. И такъ: Ро-
сія зѣ своими 140 и повѣ
миліонами жителѣвъ на про-
сторѣ 22 мил. 470 тыс. ква-
дратовыхъ кілометровъ (на
англійску мило иде троха
больше якъ повтора кіло-
метра), мае въ народныхъ
школахъ 4 миліоны 193 тыс.
594 дѣтей, а Японъ изъ 47
миліоновъ и 500 тыс. жите-
лѣвъ на просторѣ 417 тыс.
297 квадр. кілометр. мае
въ своихъ школахъ нар. 4
миліоны 302 тыс. 623 дѣтей.
Отже въ Японѣ припадае
около 90 школьныхъ дѣтей
на 1000 душъ, а въ Росіи
лишь 30 дѣтей. Рѣвножь
выше стоить Японъ що-до
просвѣты середньо-школь-
ной и университетской.

Не диво, що мѣстокороль
Алексѣвъ, у своихъ вѣдо-
звахъ до войска называетъ Я-
панцѣвъ „сильнымъ“ про-
тивникомъ. Сильны они то-
му, бо больше просвѣченъ.
— ЧИМАЛЕ зацѣкавлене
въ медицинѣмъ свѣтъ выкли-
кало вѣдѣть двохъ физи-
ковъ университету Нансі,
котрі ствердили, що люд-
ске тѣло выдае такъ само
якъ и радъ, свѣтляны лучѣ.
Тѣ лучѣ выступаютъ при
сильнѣйшій дѣяльности мя-
зовъ и нервѣвъ, а цезають,
коли тѣло мертве. Ученіи га-
дають, що нове вѣдѣть
подасть може певный спо-
собъ ствердженя смерти.

— ДО ПАРИЖА надослѣ-
ла телеграфична звѣстка, що
на островахъ Комосі, котрі
лежать помѣжь Мадагаска-
ромъ и Мозамбікомъ, почавъ
ненадѣжно выбухати вуль-
канъ и спричинивъ безлѣчъ
шкоды. На вулканѣ пов-
стало ажъ три кратеры на-
разъ зъ якихъ обильно пли-
ве лавы и нищить все до-
круги. Богато доохресныхъ
жителѣвъ мало згинуты подѣ
лавою. Подробности бракъ.
— СМЕРТЬ въ огни. До-
носятъ зъ Лонгъ Айландъ,
Сити, Н. Й., що онгоды въ
ночи згорѣвъ тамъ парохі-
яльный дѣмъ, якій належавъ
до ирландской парохіи св.
Патрика а въ огни погиб-
ли двѣ служниці и като-
лицкій попъ Германъ Ернстъ.
Огонь такъ швидко розши-
ривъ ся, що всѣхъ, котрі
спали на поверѣ, годѣ бу-
ло вратувати.
— ПОЛІЦІЯ въ Филадель-
фій, Па. увязнила двохъ
фальшпѣвниковъ монетъ —
братѣвъ Горатія и Самуила
Райли. Въ мешканю ареш-
тованыхъ найдено цѣлу фа-
брику до подроблюваня
срѣбныхъ грошей.
— ВЕЛИКІЙ преріи въ
Оклагомѣ, що обнимають
повѣты Кайова и Каменъ,
зничила пожежа на про-
сторѣ 3000 квадр. миль. Же-
ртвою огню упало богато бу-
динковъ, фармѣвъ и цѣлыхъ
осель, котрі лежать на пре-
рїяхъ наслѣдкомъ чого оста-
ло безъ захисту около 1000
особъ.
Колька сотъ людей про-
пало безъ вѣсти и заходить
обава, що погибли на пре-
рїяхъ, захопленъ огнемъ.
Выслано конне войско зъ
постоянной арміи Сп. Дер-
жавъ для вѣдѣшуканя про-
павшихъ и несеня помочи,
де зайде потрѣбъ.
— ДОСИ выпалювано жо-
рѣвку зъ гнилой бараболѣ
и тымъ подобной огида, а
вѣдѣть теперь паницѣ будутъ
могли заливати ся окови-
тою зъ торфу и моху. Въ
Ренебурѣ завязало ся фран-
цуско-нѣмецке товариство
зъ капиталомъ поки-що 430
тысячъ марокъ, яке буде

велику горальню для про-
дукціи алкоголью зъ торфу
и моху. Горальня стане ко-
ло мѣста Мальборга въ Да-
нїи. — Якъ звѣспо, въ А-
мерицѣ выпалюють вже го-
рѣвку зъ дерева и неко о-
трофѣло ся много людей. Не
лѣппа буде мабутъ и зъ
моху.

— ЛИШЬ Богъ оденъ
знае, сколько невинныхъ
людей линчуютъ въ Амери-
цѣ. Ось и сими днями вы-
явило ся, що коло Чарлс-
тавнѣ, С. К. повѣшено пе-
редъ двома роками трехъ
невинныхъ муриноу та чи
се поможе що? Въ одномъ
невеличкомъ мѣстечку, по-
вѣта Калтонъ, въ Савѣ Ка-
ролайнѣ, померъ зелѣзни-
чий сторожъ Джонсъ, ко-
трый признавъ ся на смер-
тельной постели, що въ ма-
ю, 1902. року убивъ свою
жѣнку. Яко подозрѣныхъ о
сей злочинѣ, зловлено трехъ
муриныхъ волокитѣвъ и
линчовано, вѣшаючи ихъ на
придорожномъ деревѣ.

— ЧЕРЕЗЪ рѣку Бугъ
подѣ селомъ Потурицею, въ
Галичинѣ, переходили оно-
гды дѣвчата — 19-лѣтна Ма-
рія Цимбальска и 16-лѣтна
Марія Саѣкъ, обѣ зъ Волѣ
потурицкой. Въ хвили, ко-
ли находили ся на середи-
нѣ рѣки, лѣдъ заломивъ ся
подѣ ними и обѣ дѣвчата
потопили ся.

— МѢЖЬ 2065 емигран-
тами що приѣхали минув-
шой пятницѣ до Нью-Йорку
на корабли Валдерзе, було
1800 емигрантовъ зъ самою
Росіи. Мѣжь російскими
эмигрантами е много дезер-
тировъ, що поутѣкали до
Америци, чтобы не ити на
войну.

— СТУДЕНТЫ универси-
тету Лігай въ С. Бетлегемѣ,
Па. мають що року ора-
торскій „контесть“. Сего
року мѣжь тими що убѣ-
гались о першенство бувъ
также Русинъ Мих. Кури-
ла. Вѣдѣть одержавъ другу
нагороду.

— ВЫКЛАДЫ украинь-
ской литературы почались
минувшого мѣсяця въ Ки-
ѣвскомъ университетѣ. Льо-
гика въ російскомъ урядѣ
не абы яка, если зважити,
що друковане украиньскихъ
книжочекъ и газетъ все ще
заборонене въ Росіи.

Сли хочете

статти передплатникомъ про-
свѣтныхъ книжочекъ, котрі
будутъ выходить що мѣ-
сяця подѣ заголовкомъ „Сло-
во“ вытѣнѣ сѣю карточку,
вложѣть еи до конверты зъ
монейордеромъ на \$1.50 и
заплатѣ до: Rev. St. Makar,
Box 13, Mt. Carmel, Pa.

Посылаю \$1.50 яка прену-

мерату на просвѣтны книжочки

„Слово“.

Имя и прозвище:

Докладный адрес:

ДЕ ЕСТЬ?

Петро Мачушенко, Русинъ, въ Рі-
ѣвской губерніи, села Русадовки.
Шість років живъ у Верджиніи
а опісля виїхавъ до Канади. Хто
бы знавъ де вѣтъ е, нехай донесе
на адресу: J. Blesky,
Yale, Va.

Вже вийшовъ!

Руско-англійскій провідникъ
(Тлумачъ)

Коштує 50 центовъ

и
Руско-англійскій словарець
(вѣдѣтка зъ Провідника)

Коштує 20 центовъ.

Зъ замовленемъ присилайте
и грошѣ. Канадійськихъ англій-
американськихъ значковъ
почтовыхъ (stamp) не при-
нимаемо.

Svoboda,

Box 353, Scranton, Pa.

ВСЯЧИНА

ДЕЩО ПРО ЯПАНІЮ.

Знаменитый журналѣтъ
Белефорть запятаний про
Япанію, вѣдповѣвъ безъ о-
бидливости, що се край чудо-
вый. Вона чарує насъ, якъ
жѣнка. Коли еѣ покине ся
то потягає насъ до себе
бѣльше, чимъ бы мы сего
бажали и оставляє въ душѣ
незатертый слѣдъ. Самыхъ
Япанѣвъ можна не люби-
ти, але годѣ не поѣдати ся
тому чарѣвному вражѣню,
яке у насъ викликають.
Пѣдъ зглядомъ економіч-
нымъ поступили они въ по-
слѣднихъ трицѣти лѣтахъ
такъ дуже, що подобного
другого соціологічного я-
вища мабутъ годѣ и найти.
По часахъ господарки май-
же природнои — зъявили ся
лѣсы коминѣвъ, електричнѣ
моторы, и невтомонный фур-
кѣтъ фабричныхъ колѣсъ.
Въ 1898 р. було въ Япаніѣ
2.910 фабрикъ, якѣ уживали
моторѣвъ изъ силою 63.500
коной. Осередкомъ промыш-
лового руху е Осака, де
вже 1899 р. було 1933 фа-
бричныхъ коминѣвъ, 460
кѣтлѣвъ, 408 машинъ вели-
товъ. Вывроблює ся тутъ все:
тканины, выробы бавовня-
нѣ, папѣръ, капелюхи, це-
ментъ, сукно жовнярске, зе-
лѣзо, тютюны. Деякѣ ма-
шины зробленѣ пѣсля мо-
делѣвъ такъ новыхъ, що
про нихъ не знають и евро-
пейскѣ индустріинѣ цен-
тры. Торговля японска по-
ступає такожъ дуже швид-
ко напередъ. Изъ 26 миліо-
нѣвъ енъ внѣшної торговлѣ
изъ р. 1868 осягнуло въ ро-
цѣ 1901 ажъ 506 мил., отже
за 33 роки торговля стала
16 разы бѣльша. Перевозо-
ву службу торговельну пе-
ребрали Япанѣвъ такожъ у
свои руки, такъ що пр. у-
рядили правильне комуні-
каційне получене зъ Евро-
пою що чотырнацѣть день.

Япанія буде пѣвчвертара-
зы такъ велика якъ Гали-
чина, а вывѣнзувана вона
прегарными околицями и
роскошною рослинностію,
до якои вповнѣ дострокуютъ
ся чепурнѣ та легонькѣ я-
панскѣ будѣвлѣ. Богатства
мінеральнѣ такожъ значнѣ,
головно обыльнѣ васыбы ка-
мѣнного вугля. Пѣдсоне въ
Япаніѣ не одноцѣльне, такъ

якъ еи краѣны ровтягають
ся вѣдъ 30 до 45 степеня
пѣвнѣной географічної ши-
рины. Положенемъ своимъ
вѣдповѣдала бѣ Япанія кра-
ямъ положенымъ на бере-
гахъ Середземного моря.
Населене Япаніи пѣсля
переписи зъ 1900 року вы-
носить загаломъ 47 миліо-
нѣвъ 608 тысячъ 875 душъ
зъ того 24,126.119 мушчинъ
и 23,487.756 жѣнщинъ. Чу-
жннцѣвъ жило въ Япаніѣ
разомъ 13.570; мѣжь ними
було 7.851 Китайцѣвъ, 2.519
Англійцѣвъ, 1.597 Амери-
канцѣвъ, 603 Нѣмцѣвъ, 486
Французѣвъ и 178 Росіянъ.
Пѣза границями Япаніи жѣ
123.971 Япанѣвъ. Зъ евро-
пейскихъ державъ лише Росія
и Нѣмеччина перевы-
шаютъ Япанію числомъ жи-
телѣвъ. На одинъ квадрат.
кілометръ припадає въ Я-
паніи 117 осѣбъ (въ Нѣмеч-
чинѣ лише 104, а въ Росіи
европ. 19 осѣбъ). Мѣсть зъ
числомъ понадъ 50.000 душъ
населена е 21. Найбѣльшѣ
зъ нихъ е: Токіо 1,440.121
душъ, Осіяка 821.235, Кіото
353.139, Нагоя 244.145, Ко-
бе 215.780, Йокгама 193.762
и Нагасаки 107.422 душъ.

ЗЪ ЦАРСТВА КНУТА.

Въ Екатеринбургѣ, на Си-
бирѣ, вѣдбула ся недавно
судова розправа противъ
начальника николаѣвской
вѣзницѣ, оберста Фоса, об-
жалуваного о фальшоване
публичныхъ документѣвъ и
жорстокѣсть супротивъ за-
суджѣныхъ на вѣрбане. Зъ
розправы показало ся, що
Фосъ урядивъ справѣшну
казню на тортуры, де за-
вѣдано засуджѣнымъ стра-
шнѣ муки. Вѣзничѣ ин-
спекторъ Шилькарскій, ко-
трый оглядавъ ту казню,
оповѣвъ передъ судомъ, що
уладжена Фосомъ комна-
та представляла страшный
видъ. Вѣсо въ комнатѣ, стѣ-
ны, помѣсть и повала, було
зъ горы до долу обрызкане
кровю. Засуджѣнцѣвъ, ко-
трѣ провинились якоусъ
дрѣбничею Фосъ катувавъ
часто на смерть. Одного
вѣзничю, пѣдозрѣного о утечу,
привезено до шпиталю въ
станѣ, якій свѣдѣки назвали
„пекольнымъ“. Тѣло неща-
сливця творило одну кро-
ваву масу зъ поломаными
кѣстями. Були случаѣ, коли
вѣзничѣ середъ тортуръ збо-
жеволѣли. Судове слѣдство
выкрило, що оберстъ Фосъ
любивъ катувати нещасли-
выхъ власноручно, при чѣмъ
проявлявъ вышукану жор-
стокѣсть. За те все засу-
джено его на утрату горо-
жаньскихъ правъ и три ро-
ки вѣзницѣ. Мало, але вѣдъ
царскихъ судовъ годѣ бѣль-
ше вымагати.

Смѣшное.

ДВѢ БАБЫ ВЫБИРАЛИ
ВѢЙТА НА УЛИЦИ.

Варвара до Матроны: —
Щожъ сусѣдо, нынѣка вы-
бирають вѣта!

Матрона: — Та такъ, вы-
бирають, навѣтъ вѣтъ мой
старый пѣшовъ. Але що зъ
того? Вони выбираютъ та-
кого, що нѣчо не знає. Най-
бы мене послушали, а бымы
имъ порадила того-во-во,

Вострѣшкового Николу, що-
бы выбрали. Въ него голо-
ва! Та вѣтъ ся немало по
свѣтѣ наблювавъ, та бо и
при вѣску бувъ.

— Такого за вѣта, тако-
го, такій вѣсо знає...

И. Шкрѣбайло.

Нѣхто не видѣвъ...

Панѣ до служницѣ: — Чи
ты, Катрусю, вѣднесла
листь на почту?

Катруся: — Вѣднесла.

Панѣ: — А зѣдѣжъ ты

взяла почтову марку?
Катруся: — Та на що

марки, прошу панѣ? Я тих-
цемъ зайшла на почту и
такъ кинула листъ до скрин-
ки, що нѣхто не видѣвъ.

РОЗСѢЯНЫЙ.

— Чого хочешъ, моя ди-
тинко.

— Хочу сказати таткови
„добранѣчъ“!

— О, я теперъ не маю
часу — прѣйди завтра рано.

ДОБРА РАДА.

— Страшно болитъ мене
голова, прямо годѣ выдер-
жати. Може знаєшь слу-
чайно, що взяти на голову?
— Капелюхъ.

Есте жертвою пѣдвизокъ?

Боли такъ, хочъ, абы вы прѣй-
шли порадитись мене перше, чимъ
ще бѣльше грошей выкинете на
пѣдвизки и обманчивѣ тѣки. Се
вѣсъ не буде стояти анѣ цента, а
порадѣтесь спеціалісти, котрый вѣ-
тъ тысячѣ килѣвыхъ осѣбъ вповнѣ
вылѣчивъ.

Тамуйте. — Безъ огляду на
вашъ сумный досвѣдъ зъ иншимъ
лѣкованемъ, я таки докажу нагла-
дно, що не лишъ дамъ вамъ по-
лекшу, але зѣвѣмъ вылѣчу зъ про-
пуслины мозгъ.

Хемічно-Електричнѣмъ спосо-
бомъ.

Належу до тыхъ не многихъ спе-
ціалістѣвъ, котрѣ руютъ за вылѣ-
чене. Мой рекордъ вылѣченыхъ пе-
ресвѣдѣтъ каждого, що може мати
довѣре до мене. Моя метода пере-
высила кождый вынахѣдъ на поли
медицины и гоена ранъ въ послѣд-
нихъ 50 рокахъ.

Читайте сее:

Вылѣченный рѣзникъ.

Поважанный Докторе О'Малей!
Повинность спонукать мене взяти за
перо. Въ нашімъ мѣстѣ е богато осѣбъ,
павѣченныхъ лѣдутою, ая и мене мучила,
безъ надѣвъ на вылѣчене. Яктъ-бы не вы
и не ваша помѣдь, бувъ-быкъ налѣжою,
безъ силъ до праць. Мучила мене а до-
бывала грѣзна пропущалина, та теперъ,
завѣдѣя вышому знанію, я зѣвѣмъ вылѣ-
ченъ. Пропую зпѣвъ, а навѣтъ тяжко
двигаю. Пѣдвизки вѣе вѣдѣченѣй, бо не
потрѣбнѣ мѣтъ до нѣчого. Чую ся щасли-
вымъ и до смерти буду вамъ вѣдѣчнѣмъ за се.

W.M. PATTERSON,

рѣзникъ зъ Armour & Co. Branch House

Wilkes-Barre, Pa.

Моєю методою кожда особа може
вылѣчитись вѣдъ надсажденя безъ
грѣзной операци и перепонъ въ
пращи. Моужъ представити вѣсъ мно-
гитъ особамъ, що були мною вы-
лѣченѣ, а котрѣ не жадають собѣ,
абы ихъ подяку прилюдно оголо-
шувати.

Пѣдвизки не вылѣчатъ пропу-
слины.

Дрѣ О'Малей

Головнѣйшій офісъ, де бесѣдує ся
славянською бесѣдою е на
158 S. Washington Str. y Wilkes-Barre, Pa.

Фізіалнѣйшій офісъ (де виправнѣ
лѣкарѣ лѣчатъ недужихъ моужѣ
чудеснымъ Хемічно-Електр. нѣмъ
способомъ):

Scranton, Pa., 134 Washington Ave.

Philadelphia, Pa., 1409 Arch St.

По иллюстрированнѣмъ книжкѣ о лѣченю
пропущалины пишѣтъ до Wilkes-Barre, Pa.
Шлемо ихъ даромъ.

Хто хоче доставати „Кома-
ра“ що два тыжднѣ че-
резъ одеѣ рѣкъ, нехай
заплѣ 2 доллара на адресу:

„Кс р“.

ул. Собѣдѣны ч. 8.,
Лѣвѣвъ, Austria, Galicia.

КНИЖКИ

ПО ЗНИЖЕНОЙ ЦѢНѢ!

Антоній и Клеопатра	75
Вѣзничѣ Геншель	75
Метельня	50
Мой измаргѣдъ	100
Матеріалы до украинсько-русской этнографии (3 томы) по	100
Монографии Костомарова	50
Манифестъ коммунистической партіи	30
На добродѣйный цѣли, комедія	25
Нетѣль	25
„Наука“ рѣчникъ зъ 1878 р.	3.00
Орѣсъ	5
Партійна политика и мораль	25
Старый бѣремъ	10

(Дальше буде.)

Повышѣ книжки масно тѣлько
въ одинѣмъ або двоухъ примѣрникахъ,
дѣятого просимо замовляти сейчасъ.

Сѣ книжки, котрѣ понизше списанѣ
може те всегда достати!

Американскій шпактичъ	15
Абу Касимовъ напѣдъ	30
Апостолы и Евангелія	35
Библія мала	30
Вѣсела книжочка зъ образами	30
Велика исторія библіина старого завѣта	100
Велика исторія библіина нового завѣта	80
Де що про звѣрѣта	30
Друга китачка для малыхъ дѣвчатъ	10
Дослѣды зъ поля статистики	10
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ исторіи російской православ- ной мисіи въ Америцѣ.	10
Дорога до свѣдомости	10
Енеїда Котляревского	50
Зѣписки школяра	20
Загадки и образы	10
Журавля	15
Колѣнды	20
Карбы	25
Календаръ „Союза“ (1904)	25
Казка про жада	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Малый Робинзонъ	10
Марія	10
Микола Палинъ	10
Микола Костомаровъ	5
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Оповѣданя Стороженка	10
Образки въ Америцѣ	10
Оповѣданя С. Макара	15
Пѣснословецъ	40
Пригоды Донъ-Кихота	40
Повѣсти Федьковича	20
Про вѣдѣстуннѣ. вѣдъ рос. православнѣ	10
Павуны та мухи	2
Псалтырь меньшій	100
Pid Krestom	100
Покуса	10
Розмова Поляка зъ Русинѣмъ	10
Рыболовы, оповѣданя Ковалева	75
Ревизоръ зъ Петербурга	30
Русскій страйкъ	10
Русско-англійскій Словарець (пере- друкъ зъ Англ.-русск. Провѣды.	20
Русско-англійскій Провѣдникъ	50
Русскынѣ припѣсковекъ епархіи	35
Страйкъ и Бойкотъ	10
Судный день	50
Словаки чѣ Русины?	25
Стежѣна въ рай	50
Тарасъ Шевченко	15
Тышко Гаврилюкъ	15
Читанка друга	25
Читанка друга	40
Читанка четверта	50
Шкода	20
Яблочникаръ, комедія	15

(Дальше буде.)

Замовляйте тѣлько тѣ книжки,
котрѣ бачите въ послѣднѣмъ числѣ
„Свободы“.

Вѣсь попереднѣй списы и цѣнники
книжѣвъ суть неважнѣй.

Зъ замовленіями посылайте и
грошѣ.

Пишѣтъ выразно.

Замовленъ на суму менчу якъ
доллара не принимає ся.

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:

СВОБОДА,

Box 353, Scranton, Pa.

Лишь 4 доллара и пѣвъ
коштує на рѣкъ

„Литературно-Науковѣй
Вѣстникъ“.

Выходитъ, що мѣсяця ве-
ликими книжками що мѣ-
стятъ въ цѣнѣ около 200
сторѣнь друку.

Адресъ: Литературно-Нау-
ковѣй Вѣстникъ“, ул. Чар-
нецкого 26, Лѣвѣвъ, Galicia,
Austria.

С. М. НАТНАWAY,

агѣнтъ вѣдъ огневѣмъ асекураційномъ
компаниѣ.

Колѣктуе такожъ грошѣ за рентъ. Має
два дома до ренту на Race Str., три дома
на продажъ на Hill Str., дома до мѣшлани
або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже низька.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—

3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.

P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. е на 303 Spruce
Str. Але до Скрентонъ прѣїждѣає тѣлько
кождого понедѣлка и четверга вѣдъ годнѣмъ
6-омъ до 8-омъ вечерѣмъ.

Вѣсь справы американскѣй въ повѣтахъ:
Лозерне и Лякована.

Хто має справу ґрунтового, або
хоче вѣдобрѣти грошѣ або спадѣкъ
въ старѣмъ краю, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вѣтъ бувъ ад-
вокатомъ въ Галичинѣ.

Вѣсь контракты, правѣй пѣперы и
повноmocія.

КУПУЙТЕ!

Книжѣчки для записо-
ваня мѣсячной колѣкты
и другихъ жертвъ на ва-
шу школу, церковь, пле-
банію и т. д. Можете ихъ
достати по цѣнѣ 7 цен-
товъ за одну. Такѣ кни-
жѣчки повинна кожда па-
рафія роздати своимъ чле-
намъ. Кождый парафія-
нинъ повиненъ мати та-
ку книжѣчку, тогды буде
знати, що тѣ грошѣ якѣ
вѣтъ заплачивъ на цер-
ковъ и т. н. ему не про-
падутъ.

БЛѢНКЕТЫ на метрики
хресту, вѣнчаня и похѣ-
рону по цѣнѣ 2 центы за
штуку.

БРАТСКІЙ опѣкунъ хо-
рыхъ повиннѣ мати книж-
ки для записѣваня коли
хто захорувавъ, на яку
слабѣсть и т. д. Одна
книжка коштує одного
доллара.

— СВОБОДА. —

Box 353,

SCRANTON, PA.

Даромъ, наче воздухъ!

Тѣй гарный Електричнѣй поясъ се обез-
печѣне жѣтѣ.

Вылѣчатъ васъ зъ ревматизму, нервѣвыхъ и половыхъ недужъ
атрофію, болѣю почѣтъ и утробѣ та тяжкого уринованя; даромъ
для кождого. Коли хочѣшь мати одеѣ, прѣйши намъ свою адресу.
Сю опѣрту робимо лишь на короткѣй часъ для розвожѣденя
и оповѣщеня чудесного пояса

Знаємо, що вѣтъ тебѣ певно вылѣчатъ, а коли подумавъши, вѣ-
римо, що не повѣхавъши при всякой нагодѣ повѣсти своимъ зна-
мымъ про добръ примѣты нашего пояса, а тѣ стануть купувати
его у насъ и нагородятъ теперѣшну вѣтрату

Факты! Факты! Факты!

Подѣамо низше нѣмъ свѣдѣтъвъ нанадѣсланныхъ намъ. Мѣсно
сотки подобныхъ, тѣ подѣамо нѣмъ нѣмъ наибѣльше интересныхъ:
„Донѣшу вамъ отъсѣмъ, что я одержавъ власть Monarch. По его ука-
зѣ, могу смѣло сказати, что вѣтъ вернутъ мѣнѣ здоровѣя. Пѣсъ стоятъ
вагу золота. Поручаю его кождому.“ — М. J. Gurtin, Philips, Neb.

Вашъ пѣсъ вылѣчитъ мене, тогды позвольте подѣаувати соба за се горѣю. —
Нема сумнѣвъ, что лишь тѣй пѣсъ освѣдомитъ мене вѣдъ бѣльшѣ, что доскѣлювали
мѣнѣ 15 лѣтъ, тому поручаю его всякому недужѣму. М. С. Навѣръ, Троблѣсомъ, Ки.

Коли хочѣшь мати насъ, тѣвъ пошла намъ свое имя на адресу, а одержавъши
его даромъ. — Думаемо ятъ говоримо. Адреса:
Monarch Electro-Medical Institute, DEPT. P. C. 56—60 WABASH AVE., CHICAGO, ILL.

ПЕРША РУСКА ВУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочѣшь купитъ добре мясо.
Шинку чѣ смажнѣхъ ковбасъ,
Не тратъ братѣ грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучѣръ Югасъ.

Вѣтъ всѣмъ нѣмъ мясо має,
Зъ людѣмъ красно розговляѣи
И поруски, по словѣсѣмъ,
По англійскѣмъ и по польскѣмъ.

Зъ него Русинѣ, бучѣръ славнѣй,
Кѣ добрый справѣтъ всегда справнѣй,
За русскѣй народъ крапѣю стоятъ,
Враждѣ людой ся не боитъ.

Тѣмъ Русинѣмъ треба знати,
По его трѣ подѣирати,
Красно знаѣтъ, въ пѣпѣръ запѣку,
Бучѣрѣ чистѣ, ажъ ся сердце радує.

Мы, Русинѣ не жалѣемо,
Вѣдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вѣтъ у Scranton наибѣльше мясо має,
О томъ кожда датина навѣтъ добре знає:

Тѣмъ мнѣй братѣ, нѣкуда ся не волѣтъ,
До наибѣльшой бучѣрѣ до Югаса ходѣтъ
Добре, тѣмъ, справедливо!
Чисто, смѣло и уцѣливо!

ДАРѠМЪ 24 хорошихъ и цѣннѣхъ
предметѣвъ. Хто собѣ зѣорѣ-

рує нашу красну никѣлову годѣнку, котру выра-
б

JOHN J. CAMPTON
Католицкий похоронникъ.
Вынамае тано керитъ
— ту и па околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИВЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масе завсѣгда на складѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочонкахъ въ наилучшихъ броварѣхъ,
горѣлки и ликеры наилучшаго гатунку.
Братя! замовляйте у своего!

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ
Въ Шамокінъ, Па. мешкае
русскій кравецъ
ПЕТРОВЪ КУЗМИЧЪ
425 N. Shamokin str.
Робитъ вѣтъ всѣляк
убраня мужеск
складно и дешево.
Хто у него замовитъ
убраня, иѣкоя того
не пошлѣт.

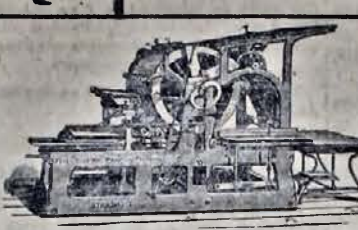
СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочетъ выпити гарнецько?
Защитайся де Митренко;
Готель, виску, пиво мас,
Повні склянки доливасе.
6 цигара, е и гала
На мітанці, на вабавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодо цѣвасе, —
А що вынешъ, то знай брата,
Пѣде дальше, иѣ у паты!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Каждый Русинъ мамчій аху небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ,
повиненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достане найздоровѣй и найтавѣй
напитки всякого рода и пораду. де най
лучше купиши шифкарту.

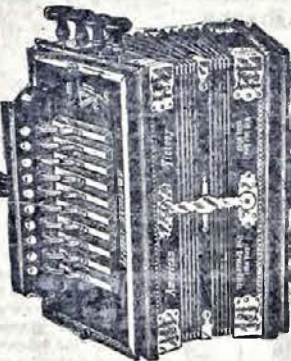
Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧІХ
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жена при породѣ дізнають
особливой описи.
Office: 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN, PA. | Nr. 1673

Юліанъ Копистянскій
(JULIAN KOPYSIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.
Перворядный салонъ рус-
скій. — Найлѣпшіе напитки
можна ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розмаитого гатунку,
горѣлки досковали, цигара
дуже добры.
Списать Братя Русины до своего брат-
чина Юльяна!

ST. BERNARD
BENEVOLENT
Society.
ORGANIZED FEB.
1889
NEWBOSTON, N.Y.
Выробляє брат-
скі машлѣ, шапки,
гѣдзани, херугны,
униформы.
Дѣлать и проб-
ныи подаркомъ.
Можете писати до насъ по руски, сло-
вѣнски або польски.
B. H. Morgan,
23 N. Main str.
SHELANDON, PA.

Друкарня „Свободы“
ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на пікніки, бажъ,
выгранки, представляя,
ПАПЕРЫ листовы,
КОВЕРТЫ для братствъ и
поодинокихъ людей,
СТАТУТЫ братскі,
КНИГИ параф. и братскі,
КНИЖКИ колекторскі, брат-
скі и т. п.,
ПЛЯКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРЪ
и взагалѣ всѣ работы друкарскі
!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!
АДРЕСЪ: **С В О Б О Д А,**
BOX-353, SCRANTON, PA.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібный рѣчь до жита, якъ такожъ
можна купити убраня майнерскі и звичайні.
Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.
Продае шифкарты.
Не вѣдь нынѣ вже знаютъ люде солидного
Ивана Глову.

ГАРМОНІЇ!

Найлѣпшій, найсильнѣйшій и най-
таншій гармоній можете достати у
мене. — Пишѣть по великій цѣн-
никъ зъ образками, въ котромъ
найдете машинки до друкованя,
годинки, що кукають и грають,
густѣ, басы, клярнеты, краєвій фай-
ки, бритвы, печатки и много дру-
гихъ новыхъ, а потрібныхъ рѣчей.
S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

Одень зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишъ разъ по-
коштуе сего пива, то
иного вже не хоче
пити.
Голова вѣдь него
нѣколи не болитъ,
бо есть здорове и по-
живно.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854..

ЧАРОДѢИНА МАШИНА.
Ось вамъ ЧУДЕСНЫЙ ВЫХОДЪ.
Цѣна 50 центовъ.
Ся чудесна машинка водповѣдае на
всякій пытаня такъ скоро, мовъ жива. С
она такъ уряджена, що скаже вамъ вашу
будучность, яке же васъ нечастье, якъ
вамъ поде въ торговлю, любовь и пр.
До неи можете говорити, мовъ до живого,
позаятъ водповѣсть вамъ сейчасъ черезъ
припривлєнный рѣчь. Рѣчь вашихъ губъ
и голосу приносѣтъ чудесну водповѣдь.
Все те уряджено на основѣ науки. Безъ
цѣль сибѣху можъ мати зъ нею въ товар-
ствѣ, а навѣтъ легко заробити грошѣ.
Коли хочешъ знати, яка же тебе доля, чи оженишься абы подешь за мужа, чи
мужъ або жена любить тебе, такъ поспытай чудесной машинки а она на все водпо-
вѣсть. Машинка зроблена зъ нѣжю и с такъ сильна, що можешъ мати еѣ цѣле жите.
Продаемо такожъ машинки до друкованя, книжки, розличного рода товары, вод-
закані для братствъ, печатки, прапоры и т. п. Катаючи шлемо даромъ. Грошѣ по
сылайте черезъ „Мониторъ“ або въ рѣдкѣстрованіи листѣ. Посылку низше
долара принимаемъ въ 1-центовыхъ значкахъ почтовыхъ.
Scientific Novelty Mfg Co N. E. Cor. Raadolph & Wabash, CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Наибольшій русскій компаніичный сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшенный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, что може ком-
паніична работа. — Всѣ ро-
зумны Русины належать до той
компаніи, купують зѣ своего власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:
Н. Габуря, М. Колодѣй.

Новіи блистающіи постушы
ПРОФ. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА
ВЪ ЛѢКАРСТВѢ.

Лекція Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса о вышомъ
лѣкарскомъ знаніи.
Многіи наши лю-
де, которіи въ потѣ
чѣла працюють на
хлѣбъ щоденный,
будъ въ майнахъ або
въ фабрикахъ, пе-
редвчасный подко-
пують собѣ грѣбъ,
понеже въ разѣ сла-
боети нешукають по-
мочи тамъ, где бы ей
направду дѣстати мо-
гли, але насампередъ
удаютъ ся до всякихъ
знахорѣвъ, которіи
не мають ни наимен-
шого пойму о лѣче-
но; наслѣдкомъ не-
умѣющаго злого лѣ-
ченія, станъ здоров-
ля ихъ погоршитъ
ся, хоробы застарѣють и стануть зовсѣмъ не вылѣчимыми. Для того они сами
суть причиною своихъ болѣзней и передвчасной смерти.
Любиміи Родимці! Отворѣть уже разъ очи! Познайте хотяи разъ своего
добродѣя и охранцо! Перечитайте, что пишуть вашіи родимці и чужіи люде о
новыхъ поступахъ Проф. Д-ра Е. С. Коллинса.
BARBERTON, O., 27. Jan. 1904.
Вив. Проф. Коллинс!
Терпѣлъ я на горловый катаръ,
неустанный кашель, котрый
не далъ мнѣ покоя ни днемъ ни
ночею и ослабѣлъ мя; при
томъ малъ я великій болѣзнь пер-
сей на правѣмъ боку. Въ томъ
сумѣмъ положеніи одозвалъ
ся я до васъ, бо я читалъ, что за
помощію вашихъ специальныхъ лѣ-
карствъ сте въ станѣ вылѣчати и
тѣхъ, которыи страшили надѣю вы-
лѣченя. Только одну дозу ужилъ
я вашихъ лѣковъ и уже зовсѣмъ я
здоровъ.
Съ глубокимъ почтеніемъ
Я. Бригнелъ,
Member of American Legion
of Honor.
WESTON, COLO., 12. Jan. 1904.
Вив. пане Проф. Коллинс!
Коли я была напомянута, що
Проф. Коллинс охорошилъ уже
много людей отъ хоробъ, даламъ
собѣ на томъ залежати и описала
я свою слабѣсть
заворотъ и трясу. Вы по-
слали мнѣ лѣки,
которыи ужива-
ла я для припи-
совъ а выслѣ-
докъ былъ та-
кій, що въ про-
тягу 4 тыжнѣвъ
быламы совсѣмъ
здорова. Для того смѣло можна ка-
зати, что Проф. Коллинсъ вырату-
валъ мя отъ близкой смерти. Те-
перь чую ся совсѣмъ здорова и спо-
койна и живу со своею фамилією.
Дякуючи вамъ за помощь, молю
ся за ваше здоровье остаюсь
Съ глубокимъ почтеніемъ
Маріи Балтазаръ.
Хвала изъ Канады.
Mr. НАПОЛЕОНЪ ТРАГАНЪ, изъ
S. Faustin, P.
Qu., Canada пи-
ше такъ:
Черезъ много
лѣтъ терпѣлъ я
на дужѣ докучи-
вый ревматизмъ
и отъ часу до ча-
су змушєнный былъ
лежати. Уживалъ
я разными лѣкар-
ствами, але ни одно изъ нихъ не
допесло мнѣ улѣвы. Конечно оденъ
изъ моихъ пріятелей порадилъ
меня, чтобы я ся удалъ до Проф.
Коллинса о раду. Однако изъ ве-
ликою неохотою послушавъ я, бо
не доверювалъъ побы Проф. Кол-
линса лѣкарства могли мя вылѣ-
чити. Но по ужитію его лѣковъ я
къ моему наибольшому удивленію
переконанъ ся, что мнѣ помагають
а въ короткомъ часѣ чувъ емъ ся
совсѣмъ здоровымъ.

Каждому може быти споможено, кто только изъ довѣріемъ удасть ся до то-
го славного учєнца Проф. Д-ра Коллинса, котрый цѣле свое житіе посвятилъ тер-
пящому люду, абы му помагалъ.
Хочете быти вылѣченіи?
Если васъ инныи лѣкарѣ выголосили за невылѣчимыхъ, если уже стратили
сте всю надѣю, терпящи на застарѣлыи або зачаточныи внутренныи или зовну-
тренныи хоробы.
Пишѣть сейчасъ або зголосѣть ся особно у Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса а бу-
дете дѣйстно захраненыи.
Цѣлыи книги дали бы ся написати свѣдоцтвами о удивительныхъ посту-
пахъ въ лѣченю рѣжкихъ слабостей, понеже онъ вылѣчилъ и такихъ, которыи
уже цѣлу надѣю утратили на ихъ вылѣченіе а по краю гроба находившихъ ся
неможныхъ вчинилъ совсѣмъ здоровыми и сильными людьми, о чимъ посвѣдчають
примѣры и жиющіи пацієнты.
Мушины, женщины молодцѣ и панны, которыи хворуете на внутренныи,
поглавыи або тайныи хоробы марно шукати будете где инде помощи, ибо толь-
ко Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ васъ може уздоровѣти.
Часъ платитъ — часъ тратитъ. Не откладывайте изъ лѣченіемъ.
Не очкуйте, что вамъ хвороба сама перейде. Чимъ больше откладаете, тымъ
для васъ горше, а тымъ лучше для васъ, чимъ скорше зголосите ся особно або
листовно до Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса, котрый приверне вамъ здоровье и сохра-
нитъ животь.
Кто неможе явити ся особно, нехай пише подъ адресою:
PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street,
New York, N. Y.
Хворыи пацієнты принимаютъ ся въ его закладѣ отъ год. 10. рано до год.
5. вечеръ. Въ среду и пятницу до год. 8. вечеръ. Въ недѣлю отъ год. 10 до 1.
Кто незнае на яку слабѣсть хворуете, нехай пошле 10 ц. въ маркахъ и сей-
часъ получитъ даромъ доперва изданую книжочку: „Провѣдшииъ Здоровля“ въ
котрой знайдете поясненія и порады.